

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت معارف
ریاست عمومی پلان و ارزیابی
ریاست ارزیابی و نظارت ستراتیژیک
آمریت نظارت و گزارشدهی

گزارش تشریحی سالانه پیشرفت پلان عملیاتی و دست آوردهای معارف

پیام وزیر معارف	1
خلاصه اجراءات:	3
1- کیفیت و مرتبط بودن	3
2- دسترسی متوازن	5
3- مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو	6
بخش دوم	9
پیشرفت اجراءات به اساس سه عرصه پلان استراتیژیک سوم معارف	9
عرصه 1: کیفیت و مرتبط بودن	9
عرصه 2: دسترسی متوازن	19
عرصه 3: مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو	32
بخش سوم	43
تحلیل و نتیجه گیری	43
بخش چهارم	45
مشکلات عمده و راه حل های پیشنهادی	45
بخش پنجم	49
گزارش مالی/تحلیل	49
بخش ششم: ضمایم احصائیوی	51

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیام وزیر معارف

تعلیم و تربیه مبنا و زیر بنای اساسی یک کشور مترقی، آرام و عاری از فقر را تشکیل میدهد که در امر انکشاف، تقویت خود شناسی و هویت ملی، اداره مؤثر، صلح و ثبات در کشور نقش بنیادی دارد. یک جامعه تعلیم یافته دارای مولدیت و مؤثریت بیشتری اقتصادی و فکری بوده که از اثر آن شرایط زندگی در آن بهبود می یابد. در طول دو دهه گذشته تجارب نشان داده است که اتباع کشور، علاقمند به تعلیم و تربیه بوده و تقاضا برای کسب دانش بصورت همه جانبه افزایش یافته است. این تقاضا آینده نگری اتباع کشور را در قبال بازسازی و انکشاف افغانستان نشان میدهد.

بدون شک در طول سالهای گذشته پیشرفت های چشمگیری در خصوص دسترسی اطفال، جوانان و بزرگسالان اعم از ذکور و اناث به تعلیم و تربیه صورت گرفته و امکانات آموزشی برای آنان فراهم گردیده است. با وجود این پیشرفت ها و دستاوردها، هنوز هم بعضی از چالشهای عمده فرا راه ارایه خدمات تعلیم و تربیه متوازن و با کیفیت وجود داشته و زمینه دسترسی به تعلیم و تربیه با کیفیت برای همه اتباع کشور به صورت متوازن فراهم نگردیده است. وضعیت دسترسی و کیفیت تعلیم و تربیه در مناطق شهری و روستائی متفاوت بوده است. با وجود ایجاد، اعمار و بازسازی مراکز تعلیمی در سطح کشور، هنوز هم به نیازهای مردم در این عرصه به طور کافی پاسخ داده نشده و تعداد زیاد از اطفال سن مکتب به آموزش و پرورش دسترسی ندارند. کمبود معلمان مسلکی نیز یکی از چالشهای عمده است که روی کیفیت تعلیم و تربیه اثرات ناگوار بجا گذاشته است.

وزارت معارف مصمم است تا با طرح و تطبیق پلانهای ستراتیژیک و عملیاتی برای حل مشکلات کنونی که ستراتیژی های مختلف در آن پیش بینی شده است، خدمات آموزش و پرورش باکیفیت و متناسب با نیازهای اتباع کشور را عرضه نماید. بنابر این تطبیق برنامه های تعلیم و تربیه باید از طریق یک سیستم مالی و اداری شفاف و حساسده حمایت شود. سیستم های نظارت و ارزیابی باید در تمامی سطوح تقویت و یک رابطه مستحکم و متقابل با مردم، جامعه مدنی، سکتور خصوصی و حکومت به منظور حمایت و بهبود کیفیت معارف ایجاد گردد.

به ادامه پیشرفت های سالیان متمادی، در سال 1399، وزارت معارف با طرح و تطبیق برنامه بدیل آموزشی، زمینه دسترسی به تعلیم و تربیه را در شرایط کرونایی برای شاگردان از طریق تعلیمات از راه دور با استفاده از رادیو-تلویزیون و صفحات مجازی وزارت معارف فراهم نموده و پیشرفت های قابل توجه داشته است.

با توجه به قانون دسترسی اتباع کشور به اطلاعات و به منظور شفافیت و حسابدگی در اجراءات، به سلسله نشر و پخش گزارش کارکرد ها و دست آوردها، اینک گزارش سال 1399 وزارت معارف که فعالیت های انجام شده، دست آوردها و چالشهای عمده در سه عرصه (کیفیت و مرتبط بودن، دسترسی متوازن، مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو) وزارت معارف را منعکس میسازد، ارایه میگردد.

با احترام

رنگینه "حمیدی"

سرپرست وزارت معارف

پلان ستراتیژیک سوم ملی معارف که بمنظور بدست آوردن اهداف ستراتیژیک معارف برای مدت 5 سال 1396-1400 ترتیب گردیده است. تطبیق عملی آن از سال مالی 1396 آغاز گردیده و پیشرفتهای در زمینه صورت گرفته است.

برای تطبیق بهتر پلان ستراتیژیک سوم ملی معارف، پلانهای عملیاتی بصورت سالوار به سطح ملی، ولایتی و ولسوالی ترتیب و انکشاف داده میشود. در پلان عملیاتی سالانه اهداف که در همان سال باید بدست آید شامل گردیده و این پلانها به سطح ملی، ولایتی و ولسوالی در معرض تطبیق قرارداده میشود. به همین اساس در روشنی پلان ستراتیژیک سوم برای سال 1397 نیز پلان عملیاتی به سطح ملی، ولایتی و ولسوالی ترتیب و در دسترس مسئولین در سطوح مختلف قرارداده شده است تا با تطبیق پلان مذکور اهداف و نتایج مشخص سالانه را بدست بیاورند.

باتوجه به اینکه گزارش دهی و گزارش گیری یک اصل مهم مدیریت است که بر اساس آن از یک طرف شفافیت و حساب دهی که برای تمویل کننده گان، تطبیق کننده گان و اجرا کننده گان برنامه ها مهم و ضروری پنداشته می شود، ایجاد میگردد و از جانب دیگر مدیران و مسئولین رده های مختلف از چگونگی تطبیق پلان ها و پیشرفت فعالیت ها آگاهی حاصل مینمایند و در شناسائی و رفع مشکلات و چالش های که به شکلی از اشکال مانع راه پیشرفت فعالیت ها می شود، اقدامات لازم و به موقع را به عمل می آورند.

بخش نظارت و گزارش دهی ریاست نظارت و ارزیابی ستراتیژیک و ریاست عمومی پلان و ارزیابی همواره تلاش ورزیده تا از چگونگی تطبیق پلان های طویل المدت و قصیرالمدت (پلان های ستراتیژیک و پلانهای عملیاتی) که به منظور بدست آوردن اهداف ستراتیژیک معارف ترتیب و به معرض اجرا گذاشته می شود، نظارت نموده و همچنان گزارشات ماهوار، ربعوار و سالانه چگونگی تطبیق پلان ها و پیشرفت فعالیت ها را ترتیب و بدسترس مسئولین اجرایی قرار دهند، تا سطوح مختلف اداره از دست آوردها، مشکلات و چالش ها، ضعف ها و قوت ها مطلع گردیده و در روشنی آن پلان های بعدی و اجراات خویش را بهبود بخشند.

به سلسله ارایه گزارشات پیشرفت اجراات و دست آوردهای وزارت معارف، اینک گزارش سالانه پیشرفت و تطبیق پلان عملیاتی سال 1399 و نتایج حاصله در سه عرصه (کیفیت و مرتبط بودن، دسترسی متوازن و مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو) تنظیم و ترتیب گردید، که در هفت بخش عمده خلاصه می گردد:

بخش اول: خلاصه اجراات

بخش دوم: گزارش تفصیلی پیشرفت فعالیتهای عمده هر عرصه و چگونگی تطبیق فعالیتهای و دست آوردها را منعکس میسازد.

بخش سوم: تحلیل و نتیجه گیری

بخش چهارم: مشکلات عمده که باعث عدم اجرای فعالیتهای گردیده و راه حل های پیشنهادی برای حل مشکلات را نشان میدهد.

بخش پنجم: تفصیل گزارش مالی

بخش ششم: ضمایم تفصیلی احصائیوی

خلاصه اجراءات:

وزارت معارف طی سال 1399، با انکشاف و تطبیق پلان های عملیاتی که اساس آن را پلان استراتیژیک سوم معارف تشکیل میدهد به دستاورد های قابل توجه دست یافته است. این وزارت به منظور توسعه و گسترش ارایه خدمات تعلیم و تربیه و بلند بردن سطح کیفیت معارف در عرصه های کیفیت و مرتبط بودن، دسترسی متوازن به تعلیمات اساسی و ثانوی و مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو به اهداف پلان شده نایل آمده است.

کمیت رهبری که مسئولین رده اول وزارت معارف و تمویل کننده گان در آن عضویت دارند به منظور حصول اطمینان از تطبیق پلان های وزارت معارف ایجاد گردیده تا وقتاً فوقتاً از پیشرفت اجراءات، خود را مطمئن ساخته و همچنان در مورد حل مشکلاتی که فرا راه تطبیق پلان می گردد، هدایات لازم را ارایه بدارند.

جهت تطبیق هرچه بهتر پلان استراتیژیک سوم معارف، پلان های عملیاتی به سطح مرکز، ولایات و ولسوالی ها تهیه و انکشاف داده شده تا مسئولین در سطوح مختلف از اهداف و فعالیت های خویش آگاهی داشته و برای بدست آوردن اهداف تعیین شده آن را تحت تطبیق قرار داده و اجراءات لازم را مرعی دارند.

سیستم گزارشدهی به منظور حصول اطمینان از پیشرفت و تطبیق پلان های عملیاتی به سطح مرکز، ولایات و ولسوالیها تقویت گردیده تا از پیشرفت ها و مشکلات موجود در تطبیق پلان های عملیاتی، گزارشات منظم ترتیب و به مسئولین ارشد به منظور تصمیم گیری بموقع ارایه گردد.

اینک دستاوردهای عمده وزارت معارف در جریان سال مالی 1399 و مشکلات مهم که باعث اخلاخل در انجام بعضی فعالیت ها گردیده در سه عرصه مهم قرار ذیل خلاصه میگردد:

1- کیفیت و مرتبط بودن

انکشاف نصاب تعلیمی:

- مسوده نهایی چارچوب نصاب تعلیمی جدید برای بهبود پروسه انکشاف نصاب تعلیمی معارف انکشاف یافته است؛
- پروسه تضمین کیفیت مفردات مضامین تعلیم و تربیه اسلامی، علوم اجتماعی، ریاضی، انگلیسی، ساینس و زبانها (صنوف 1-12) تکمیل گردیده است؛
- استراتیژی ملی آگاهی عامه نصاب تعلیمی جدید تسوید و تطبیق اولیه آن شروع شده است؛
- ویبسایت سیستم انکشاف و ارزیابی نصاب تعلیمی به صورت ابتدایی ایجاد و استفاده از آن به طور آزمایشی آغاز گردیده است؛
- استندردهای آموزشی (نتایج متوقعه آموزشی) نصاب تعلیمی بر اساس چارچوب جدید نصاب تعلیمی معارف افغانستان انکشاف یافته است؛
- کتب درسی صنوف 1-12 تعلیمات عمومی اصلاح گردیده و جهت چاپ به ریاست ارتباط و آگاهی عامه ارسال شده است؛

- کتب رهنمای معلم صنوف 10-12 تعلیمات عمومی توسط اعضای علمی ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی اصلاح گردیده و جهت چاپ به ریاست ارتباط و آگاهی عامه ارسال شده است؛
- کتب درسی تعلیم و تربیه اسلامی و ریاضی صنوف 1 الی 3 و کتب درسی دوره دوم ابتدایی (صنوف 4-6) تسوید گردیده و الی اخیر سال 1399 تکمیل می گردد؛
- کتاب کار شاگردان، کتاب ارزیابی و کتاب رهنمای معلم به همکاری برنامه "اطفال افغان می خوانند" مطابق دیدگاه قابلیت محور انکشاف یافته و تکمیل گردیده است؛
- مسوده کتب رهنمای معلم صنوف 1 الی 3 مضامین ریاضی و تعلیم و تربیه اسلامی انکشاف یافته است؛
- مواد آموزشی جدید طبق ضرورت های تشخیص شده بعد از ارزیابی قابلیت های معلمان که شامل بسته (INSET-I) می باشد بعد از بازنگری از طریق آنلاین به دسترس تمام نهاد های تعلیمی و تربیتی قرار گرفته است؛
- بازنگری مواد آموزشی برای آموزش کوتاه مدت کارمندان اداری مکاتب از 1 SMT الی 6 SMT صورت گرفته و به دسترس اداره چیان مکاتب قرار داده شده است؛
- چهارچوب نصاب تعلیمی سویه دوم سواد آموزی تهیه گردیده که به اساس آن کتب درسی چاپ میگردد.

چاپ و توزیع کتب درسی و رهنمای معلم:

- در سال 1399 به تعداد 12.2 میلیون جلد کتب درسی تعلیمات عمومی به ریاست های معارف ولایات انتقال و توزیع شده است؛
- مراحل اداری پروژه 1.9 میلیون جلد کتب درسی تعلیمات اسلامی تکمیل گردیده و به تعداد 228,690 جلد کتاب درسی صنوف 4-12 به ولایات کابل، کاپیسا، پروان و پنجشیر توزیع گردیده است؛
- قرارداد پروژه 37 میلیون جلد کتب درسی با مطابع خارجی کشورهای هند، امارات عربی و چین عقد گردیده است و نظارت فزیک از مطابع مذکور صورت گرفته است؛
- از جمله 196,160 جلد کتب سوادآموزی، به تعداد 41,147 جلد آن توزیع گردیده و متباقی 155,013 جلد کتاب در حال توزیع میباشد.

نظارت تعلیمی:

- در جریان سال مالی 1399 اعضای نظارت تعلیمی مناطق گرم سیر و اعضای نظارت همه ولایات بعد از بازگشایی مکاتب از 11,628 مکتب دولتی و 1,245 مکتب خصوصی نظارت نموده اند
- به تعداد چهار بسته آموزشی ارزیابی تکوینی به زبان های رسمی کشور (پشتو و دری) تهیه شده و آماده چاپ می باشد؛
- رهنمود نظارت و ارزیابی برنامه های طرح بدیل آموزشی تهیه و توسط اعضای نظارت تعلیمی تطبیق گردیده است.

تجهیز مکاتب و مراکز تعلیمی:

- به تعداد 2,500 کیت ریاضی و ساینس برای مکاتب به سطح مرکز و ولایات توزیع گردیده است که با استفاده از آن روند تدریس و یادگیری شاگردان بهبود یافته است؛

- به تعداد 4,550 مودل بیولوژی مطابق پلان تولید گردیده است که با توزیع آن به مکاتب، کار عملی شاگردان تسهیل میگردد؛
- به تعداد 400 پایه میز لابراتوار و به تعداد 40,000 چارت مضامین ساینس و ریاضیات تولید و به مکاتب مرکز و ولایات توزیع گردیده است؛
- توزیع 150 لابراتوار فزیک، بیولوژی و کیمیا به مکاتب ولایات صورت گرفته است؛
- به تعداد 4 باب لابراتوار کمپیوتر در چهار ولایت ایجاد گردیده است، که با ایجاد آن درس های عملی شاگردان تسهیل گردیده است. همچنان کار تجهیز 700 باب مکتب به لابراتوار کمپیوتر و تهیه سیستم برق سولری آغاز گردیده است

ایجاد محیط مصئون تعلیمی:

- در برنامه اقرا، از مجموع 600 پروژه تعمیر مکاتب جدید و ملحقات آن، به تعداد 422 پروژه تعمیر مکاتب جدید و 181 پروژه ملحقات مکاتب در 14 ولایت کشور تکمیل و به بهره برداری سپرده شده است که از اصل پلان بیشتر کار صورت گرفته است؛
- از مجموع 68 پروژه ساختمانی کشور هندوستان، به تعداد 41 پروژه به پایه اكمال رسیده، به تعداد 24 پروژه تحت کار بوده و 3 پروژه تحت پروسه تدارکات قرار دارد؛
- از مجموع 76 پروژه ساختمانی دولت افغانستان، به تعداد 17 پروژه تکمیل گردیده، 31 پروژه تحت کار قرار داشته، 26 پروژه بنا بر دلایل مختلف متوقف و قرارداد 2 پروژه فسخ گردیده است؛
- به تعداد 1 باب مرکز آموزش محلی برنامه سواد آموزی در ولسوالی بگرامی ولایت کابل به همکاری مالی مؤسسه آنجمن فدراسیون جاپان اعمار و به بهره برداری سپرده شده است.

2- دسترسی متوازن

تأسیس و ارتقای مراکز تعلیمی:

- به منظور تثبیت نقاط جغرافیایی، سروی مراکز تعلیمی در 34 ولایت و معارف شهر کابل 100 فیصد تکمیل گردیده است؛
- بمنظور دسترسی شاگردان به تعلیم و تربیه، به تعداد 117 باب مکتب ابتدائیه در مناطق که نیاز به ایجاد مکاتب جدید داشتند، در برنامه تعلیمات عمومی جدیداً تأسیس گردیده است. با تأسیس مکاتب جدید تعداد مجموعی مراکز تعلیمی تعلیمات عمومی به 17,060 باب رسیده است؛
- به تعداد 54 باب مکتب ابتدائیه به متوسطه و 83 باب مکتب متوسطه به لیسه مطابق طرزالعمل ارتقای مکاتب و نیازمندی مردم محل ارتقا نموده است؛
- به تعداد 2 باب مرکز تعلیمی تعلیمات اسلامی (1 باب مدرسه، 1 باب دارلحفاظ) جدیداً ایجاد گردیده و 2 باب مدرسه به دارالعلوم ارتقا نموده است که با ایجاد و ارتقای مراکز جدید برای 1,782 تن طالب العلم بشمول 42 تن اناث زمینه آموزش دینی فراهم گردیده است. تعداد مجموعی مراکز تعلیمات اسلامی به 1,139 باب رسیده است؛
- به تعداد 4,661 باب کورس سواد آموزی در سراسر کشور ایجاد گردیده است، برعلاوه آن به تعداد 4 باب مکتب جدید سواد حیاتی در سه ولایت نیز تأسیس گردیده است.

جذب و شمولیت شاگردان:

- به تعداد 401 طفل دارای معلولیت شامل (170 دختر) جدیداً شناسائی و در مکاتب تعلیمات عمومی و صنوف تعلیمات محلی شامل گردیده اند؛
- در مجموع به تعداد 2,953 طفل شامل (1,138 دختر) دارای نیازمندیهای خاص (ناشنویان نابینایان و مشکلات یادگیری) تحت پوشش برنامه تعلیمات خاص قرار گرفته اند؛
- سند طرح بدیل آموزشی تهیه و بمنظور فراهم ساختن خدمات بدیل تعلیمی، تطبیق گردیده است که به اساس آن در سال روان برای 795,735 تن شاگرد که شامل 341,923 تن اناث می شود زمینه دسترسی به تعلیمات از راه دور از طریق رادیو و تلویزیون در 30 ولایت کشور فراهم گردیده است؛
- به تعداد 7,000 ویدیوی درسی ثبت شده از طریق تلویزیون، وب سایت وزارت معارف (maarif.af) و یوتیوب برای شاگردان و والدین تهیه و قابل دسترس بوده و سند رهنمود خود آموزی شاگردان در خانه به زبان دری و پشتو تهیه شده که به اساس آن به تعداد 81,624 تن شاگرد بشمول 46,765 تن اناث در تجمعات کوچک تحت آموزش قرار گرفتند؛
- به تعداد 763,786 تن شاگرد جدیدالشمول از جمله 318,864 تن اناث در مکاتب تعلیمات عمومی در سراسر کشور جذب گردیده است که باجذب شاگردان جدید تعداد شاگردان تعلیمات عمومی به 9,710,824 تن شاگرد بشمول 38٪ اناث رسیده که در 17,060 باب مکتب تعلیمات عمومی (دولتی و خصوصی) زمینه دسترسی به تعلیم و تربیه برایشان فراهم گردیده است؛
- در مراکز گرمسیر تعلیمات اسلامی جمعاً به تعداد 15,607 تن طالب العلم بشمول 4,861 تن اناث جدیداً جذب گردیده اند که باجذب طالب العلمان جدید تعداد مجموعی طالب العلمان در تعلیمات اسلامی به 383,237 از جمله 16٪ اناث رسیده است؛
- به تعداد 29,684 تن سواد آموز از از طریق تجمعات کوچک طرح بدیل آموزشی تحت آموزش قرار گرفته اند؛
- جمعاً به تعداد 57,749 تن سواد آموز بشمول 34,236 تن اناث در 4,661 کورس سواد آموزی جذب گردیده و تحت آموزش قرار داشتند؛
- به تعداد 4,385 تن حرفه آموز بشمول 2,147 تن اناث در مکاتب و مراکز آموزش حرفوی شامل و تحت آموزش قرار گرفتند؛
- به تعداد 10,949 تن محصل بشمول 6,244 تن اناث در برنامه داخل خدمت تربیه معلم جذب گردیدند که به اساس آن تعداد مجموع محصلان این برنامه بشمول محصلان مراکز خصوصی به 24,451 تن محصل بشمول 50٪ اناث می رسد.

3- مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو

استخدام معلمان:

- به تعداد 676 تن معلم از طریق امتحان جمعی ولایت و شهر کابل در بست های خالی تعلیمات عمومی مقرر شده اند که از جمله به تعداد 256 تن اناث می باشند؛

- امتحان جمعی بست های خالی معلمان در 18 ولایت از سوی کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی اخذ گردیده و نتیجه آن تا هنوز مشخص نگردیده است؛ همچنان بست های خالی معلمان و خدمات ملکی 15 ولایت کشور آماده امتحان جمعی میباشد؛
- در بخش تعلیمات اسلامی، به تعداد 50 تن مدرس بشمول 15 تن اناث در ولایت و شهر کابل از طریق امتحان جمعی معرفی و جدیداً مقرر گردیده اند؛
- برعلاوه، به تعداد 5 تن از جمله 2 تن اناث از طریق امتحان جمعی رقابت آزاد در ریاست عمومی تربیه معلم بحیث اعضا گماشته شده اند؛
- به تعداد 3,173 تن معلم که از جمله 1,230 تن آن اناث می باشد در کورسهای سواد آموزی استخدام گردیدند؛

جلب حمایت های ملی و بین المللی برای توسعه و بهبود معارف:

- در سال مالی 1399، به تعداد 50 تفاهم نامه همکاری میان وزارت معارف و مؤسسات همکار و ارگانهای دولتی در بخش های مختلف (تعلیمات تسریعی، تعلیمات محلی، سواد آموزی، ارتقای ظرفیت، آماده گی کانکور، آموزش معلمین، اعمار ساختمان مکاتب و غیره) به امضا رسیده است؛
- رهنمود توزیع وجوه کمکی به مکاتب، انکشاف یافته است، که طبق آن وجوه کمکی به مکاتب توزیع میگردد
- در جریان سال مالی 1399، به ارزش 52,206,061 افغانی کمک به معارف که شامل (پول نقد، ترمیمات، زمین، اجناس، خدمات...) می باشد از سوی مردم صورت گرفته است.

املاک و بهبود وضعیت معیشتی معلمین:

- در سال مالی 1399، موازی 716 جریب و 84 متر مربع زمین برای اعمار 224 مکاتب در 16 ولایت کشور بدست آمده است؛
- موازی 69,022 جریب زمین در 33 ولایت شامل 319 ساحه برای ایجاد اعمار شهرک های معلمین مدنظر گرفته شده است که از جمله سروی موازی 4,377 جریب زمین شامل 7,285 نمره در 8 ولایت صورت گرفته است؛
- موازی 487 جریب از جایداد های معارف در 9 ولایت کشور و همچنان رهائی 18 باب دوکان از تصرف شاروالی به اساس پیگیری ریاست املاک در جریان سال مالی 1399 از غصب رها و تحت تصرف معارف قرار گرفته است؛
- به تعداد 1,790 تن معلم ذکور و 1,510 تن معلم اناث از قرضه صندوق معلم مستفید گردیده اند.

مبارزه با فساد اداری

- مسوده پلان عمل مبارزه با فساد اداری تهیه و با سکرتریت ویژه مبارزه با فساد اداری شریک گردیده است. این پلان به اساس گزارش سروی مکاتب که توسط اداره ملی احصائیه و معلومات انجام یافته است تجدید، نهایی و عملی می گردد.
- بازرسی و تفتیش 286 اداره معارف در بخش بودجه عادی و 75 اداره معارف در بخش بودجه انکشافی شامل پلان بازرسی تفتیش داخلی بوده که به تعداد 193 جلد دوسیه پلانی و خاص را تحت بررسی قرار داده است که از آن جمله 27 جلد دوسیه پلانی و 121 جلد دوسیه های خاص می باشد
- از مجموع 2,265,818 افغانی پول بازگشتی، مبلغ 1,949,921 افغانی تحصیل شده و مبلغ 315,897 افغانی تحت دوران قرار دارد.

انکشاف سیستم های معلوماتی:

- سیستم جواز مکاتب خصوصی و سیستم تأییدی مکاتب و کورس های خصوصی در مرکز و ولایات انکشاف داده شده است؛
- سیستم شاگردان لیلیه ها، سیستم نظارت و ارزیابی معلمین، سیستم ردیابی پیشنهادات و استعلام ها، سیستم عرایض، سیستم معلوماتی مکاتب محلی و سیستم طرح بدیل آموزشی در مرکز و ولایات انکشاف داده شده که با ایجاد این سیستم ها، کار های روز مره ادارات معارف بهبود یافته و باعث تأمین شفافیت و حسابدگی در روند کاری شده است.

با وجود پیشرفتهای و دست آوردها، شیوع ویروس کرونا یکی از چالشهای عمده سال 1399 بوده که به سطح مرکز و ولایات اثرات ناگوار روی روند تعلیم و تربیه بجا گذاشت. به منظور جلوگیری از مصاب شدن اطفال به این ویروس خطرناک، مراکز تعلیمی به سطح مرکز و ولایات برای مدت زیاد تعطیل بوده که باعث عدم جذب و شمولیت شاگردان، عدم تطبیق و تکمیل نصاب تعلیمی، سگتگی در ارایه خدمات تعلیمی و غیر منظم شدن دوره تعلیمی گردیده است؛

نا امنی در بعضی ساحات باعث گردیده است تا تعدادی از اطفال خاصاً دختران از رفتن به مکتب باز بمانند.

سایر مشکلات شامل سه عرصه، در بخش مشکلات ذکر گردیده است.

پیشرفت اجراءات به اساس سه عرصه پلان ستراتیژیک سوم معارف

عرصه 1: کیفیت و مرتبط بودن

هدف عمومی: شاگردان در همه سطوح دانش، مهارت‌ها، نگرش‌ها و ارزش‌هایی را کسب خواهند نمود که لازمه یک شهروند مولد، صحتمند و مسئولیت‌پذیر می‌باشد و او را برای سهم‌گیری و مشارکت مؤثر در روند تأمین رفاه اجتماعی آماده ساخته و برای اشتغال مصئون و پایدار در بازارهای داخلی و بین‌المللی مجهز می‌نماید.

نتیجه میان مدت (1.1) نصاب تعلیمی همه برنامه های تعلیمی در همه دوره ها اصلاح گردیده است.

اصلاح چارچوب نصاب تعلیمی و مفردات درسی صنوف 1 الی 12 تعلیمات عمومی

مسوده نهایی چارچوب نصاب تعلیمی جدید برای بهبود پروسه انکشاف نصاب تعلیمی در سال مالی 1399 در مطابقت با ماده (45) قانون اساسی، فصل هشتم قانون معارف و «اهداف انکشاف پایدار» معارف تهیه شده است. در این سند اصول آموزش قابلیت-محور و مهارت محور، رشد همه جانبه طفل، آموزش فراگیر و عادلانه، ارتباط به زندگی روزمره، آموزش فعال، یادگیری مشارکتی و ارزیابی مستمر شاگردان در نظر گرفته شده تا شاگردان با آموزش موضوعات در نصاب تعلیمی بتوانند پاسخگوی نیازهای متغیر زندگی در قرن بیست و یکم باشند.

شریک سازی چارچوب نصاب تعلیمی اصلاح شده برای اخذ مشوره

به منظور بهبود و اصلاح چارچوب نصاب تعلیمی و اخذ مشوره، چارچوب نصاب تعلیمی با 400 تن از معلمان، مدیران مکاتب دولتی و خصوصی و متخصصان و استادان تعلیم و تربیه طی سمپوزیم که در کابل در (تالار خانه معلم) در ربع اول برگزار گردیده بود، شریک شد و به سوالات پالیسی نصاب تعلیمی جواب ارایه گردید.

همچنان نصاب تعلیمی جدید و استراتیژی نصاب، در جلسه مشورتی که در سمپوزیم ملی معارف (تالار کمیسیون اصلاحات اداری) در ربع اول سال مالی 1399 برگزار گردیده بود، توسط معلمان، مدیران مکاتب دولتی و خصوصی و متخصصان و استادان تعلیم و تربیت مورد بحث و بررسی قرار گرفت و اصلاحات لازم در چارچوب نصاب تعلیمی به وجود آمده است.

بر اساس این چارچوب، انکشاف مواد آموزشی صنوف 1-6 جریان دارد که الی اخیر سال مالی ۱۳۹۹ مسوده مفردات درسی مضامین آماده شده و پروسه تضمین کیفیت آن توسط متخصصین بین المللی جریان دارد.

از طرف دیگر در نصاب تعلیمی، پروسه تضمین کیفیت مضامین تعلیم و تربیه اسلامی، علوم اجتماعی، ریاضی، انگلیسی، ساینس و زبان‌ها (صنوف 1-12) تکمیل گردیده است.

اصلاح و انکشاف استندردهای ملی آموزشی برای صنوف 1 الی 12

ستندردهای آموزشی، جایگاه کلیدی در نظام آموزشی دارد و در ارزیابی نتایج تعلیمی شاگردان، تألیف کتب درسی و تدریس در صنوف استفاده می‌شود. استندردهای آموزشی (نتایج متوقعه آموزشی) نصاب تعلیمی جهت بهبود انکشاف نصاب تعلیمی و کیفیت درسی مکاتب توسط متخصصین نصاب تعلیمی ریاست عمومی نصاب وزارت معارف بر اساس چارچوب جدید نصاب تعلیمی معارف افغانستان در سال مالی 1399 انکشاف یافته است.

بهبود چارچوب نصاب تعلیمی تعلیمات اسلامی

چارچوب نصاب تعلیمی تعلیمات اسلامی قبلاً تدوین یافته و به اساس آن کتب درسی برنامه تعلیمات اسلامی چاپ گردیده است.

تهیه و انکشاف چارچوب نصاب تعلیمی سویه دوم سواد آموزی

چوکات نصاب تعلیمی سویه دوم صنوف سواد آموزی (4-6) صد فیصد تکمیل گردیده است که به اساس آن کتاب های درسی صنوف مذکور تالیف میگردد.

سایر فعالیت های انجام شده در مورد اصلاح چارچوب نصاب تعلیمی :

طرز العمل انکشاف نصاب تعلیمی و مواد آموزشی تسوید شده است.

طرح شامل ساختن مواد خارج از نصاب تعلیمی در مباحث صنفی تهیه شده است.

استراتیژی ملی آگاهی عامه نصاب تعلیمی جدید تسوید و تطبیق اولیه آن آغاز گردیده و رهنمود املای دری و پشتو تسوید گردیده است.

ویب سایت که برای سیستم انکشاف و ارزیابی نصاب تعلیمی در نظر گرفته شده بود، تکمیل شده است.

استندردهای آموزشی (نتایج متوقعه آموزشی) نصاب تعلیمی بر اساس چارچوب جدید نصاب تعلیمی معارف افغانستان انکشاف یافته است.

رهنمود طرح و دیزاین تسوید گردیده است.

نصاب تعلیمی معارف از نظر جندر از صنف اول الی دوازدهم ارزیابی شده و در محتویات کتاب های جدید معارف موضوع جندر رعایت گردیده است که بعد از چاپ محتویات ذکر شده به دسترس شاگردان قرار میگیرد.

نتیجه میان مدت (1.2) کتب درسی و مواد آموزشی به اساس نصاب اصلاح شده انکشاف یافته است.

اصلاح کتب درسی انکشاف یافته صنف 1 الی 12

کتب درسی صنوف 1-12 تعلیمات عمومی در ربع اول سال مالی 1399 اصلاح گردیده و جهت چاپ به ریاست ارتباط و آگاهی عامه ارسال شده است.

کتب رهنمای معلم صنوف 10-12 توسط اعضای علمی ریاست انکشاف نصاب تعلیمی در ربع اول سال مالی، اصلاح گردیده و جهت چاپ به ریاست ارتباط و آگاهی عامه ارسال شده است.

انکشاف کتب درسی جدید صنوف 1 الی 6

کتب درسی زبان برای صنوف 1-3 توسط اعضای علمی ریاست انکشاف نصاب تعلیمی در سال مالی 1399 به همکاری برنامه "اطفال افغان می خوانند" انکشاف یافته است.

کتب درسی تعلیم و تربیه اسلامی و ریاضی صنوف 1 الی 3 تسوید گردیده است.

انکشاف کتب درسی دری و پشتو برای صنوف 1-3 دوره ابتدایی شامل کتاب درسی، کتاب کار شاگردان، کتاب ارزیابی و کتاب رهنمای معلم مطابق دیدگاه قابلیت محور تکمیل شده است. همچنان کتب درسی تعلیم و تربیه اسلامی و ریاضی صنوف 1 الی 3 و کتب درسی دوره دوم ابتدایی (صنوف 4-6) تسوید گردیده و در حال تکمیل شدن است.

برعلاوه، انکشاف کتب درسی دری و پشتو برای صنوف 1-3 دوره ابتدایی شامل کتاب درسی، کتاب کار شاگردان، کتاب ارزیابی و کتاب رهنمای معلم مطابق دیدگاه قابلیت محور تکمیل شده است.

انکشاف کتب رهنمای معلم جدید صنوف 1 الی 6

کتب رهنمای معلم صنوف 1 الی 3 زبان دری و پشتو به همکاری برنامه "اطفال افغان می‌خوانند" انکشاف داده شده و مسوده کتب رهنمای معلم صنوف 1 الی 3 مضامین ریاضی و تعلیم و تربیه اسلامی نیز انکشاف یافته است. قابل یادآوری است که کتب رهنمای معلم صنوف 4 الی 6 تمامی مضامین در اخیر سال 1399 تکمیل می‌گردد. همچنان در ربع اول سال مالی 1399 به تعداد 65 عنوان کتب درسی زبان های سوم برای صنوف (1-9) اصلاح و به ریاست ارتباط و آگاهی عامه سپرده شده است و کتب درسی جدید زبان های سوم صنوف 1 الی 3 نیز تسوید گردیده است. به اساس چارچوب نصاب تعلیمی جدید، که یک بخش آن را آموزش پایداری محیط زیست احتوا نموده است، مفردات ساحات آموزشی که به اساس چارچوب نصاب تعلیمی انکشاف یافته است، موضوعات مربوط به محیط زیست در مضامین مربوطه شامل شده است.

انکشاف مواد آموزشی تربیه معلم:

مواد آموزشی جدید به اساس ضرورت های تشخیص شده بعد از ارزیابی قابلیت های معلمان که شامل بسته انست اول می باشد بعد از بازنگری از طریق انلاین به دسترس تمام نهاد های تعلیمی و تربیتی قرار گرفته است. برعلاوه بازنگری مواد آموزشی برای آموزش کوتاه مدت کارمندان اداری مکاتب از برنامه آموزشی مدیریتی اول مکاتب (SMT1) الی ششم (SMT6) صورت گرفته و به دسترس اداره چیان مکاتب قرار داده شده است.

نتیجه میان مدت 1.3) سیستم ارزیابی دستاوردهای تعلیمی شاگردان انکشاف یافته و تطبیق شده است.

راه اندازی ارزیابی تکوینی از شاگردان تعلیمات عمومی در ده ولایت کشور

در مورد راه اندازی ارزیابی تکوینی از شاگردان تعلیمات عمومی در سال ۱۳۹۸ چهار بسته آموزشی ارزیابی تکوینی از طرف اداره ASER و تیم تکنیکی مسئول تحت مدیریت این ریاست تکمیل گردیده بود، در سال جاری هر چهار بسته آن به زبان های رسمی و ملی کشور (پشتو و دری) ترجمه و آماده چاپ گردیده است. همچنان به تعداد 250 تن از اعضای نظارت تعلیمی و استادان تربیه معلم در 25 ولایت کشور به حیث ماستر ترینر در بخش ارزیابی تکوینی آموزش دیده است. با تطبیق پروسه ارزیابی تکوینی (ارزیابی دوامدار صنفی) کیفیت آموزش بهبود یافته و نیز معلمین مشکلات آموزشی شاگردان را مشخص نموده و برای بهبود آموزش در نظر گرفته اند. علاوه بر این، در ولایت ننگرهار و لغمان برنامه ارزیابی تکوینی از طرف دفتر "اطفال افغان می‌خوانند" راه اندازی گردیده بود که با شیوع مرض ویروس کرونا مکاتب تعطیل و آن برنامه نیز متوقف گردید. به اساس پلان، قرار بود که نتایج ارزیابی تکوینی مورد ارزیابی قرار گیرد اما به اثرشیوع ویروس کرونا و تعطیل شدن مکاتب این فعالیت اجرا نگردیده است.

ایجاد سیستم معیاری و پالیسی ها برای ارزیابی نتایج تعلیمی شاگردان

برای دوره اصول صنفی، روش ارزیابی (EGRA) Early Grade Reading Assisment و Early Grade Mathamatic (EGMA) Assessment دو روش ارزیابی نتایج تعلیمی به سطح جهان در بخش تعلیم و تربیه می باشد که تا حال از آن استفاده می‌گردد. برای اینکه در سیستم تعلیمی کشور از این روش استفاده صورت گرفته باشد، ریاست عمومی نظارت و ارزیابی تعلیمی توسط

کارمندان مسلکی خویش در این دو بخش با حمایت اداره (ACR) اطفال افغان میخوانند تربیه و با همکاری متخصصین خارجی ابزار ارزیابی آنرا انکشاف داد. همچنان تیم مسلکی این ریاست با اداره QARA و متخصصین آن در قسمت انکشاف ابزار ارزیابی اگما همکاری و ظرفیت خودی خویش را ارتقا داده است تا این ریاست بتواند فعالیت های مشابه را انجام دهند و خودکفا گردند.

تهیه چارچوب و معیارهای ارزیابی نتایج تعلیمی شاگردان براساس نصاب تعلیمی جدید (اصلاح شده)

چهار چوب ارزیابی ملی نتایج تعلیمی در سال 2017 تهیه گردیده که در سال 2019 و 2020 روی تطبیق اهداف کار صورت گرفت. برعلاوه، چارچوب معیارات تعلیم و تربیه با کیفیت با حمایت تخنیکی اداره یونیسیف انکشاف یافته و بعد از نظر خواهی نهایی، مورد تأیید رهبری وزارت معارف قرار گرفته است.

ارتقای ظرفیت

ارتقای ظرفیت و آموزش کوتاه مدت کارمندان ریاست انکشاف نصاب تعلیمی

در بخش آموزش کوتاه مدت کارمندان انکشاف نصاب تعلیمی، به تعداد 2 تن در اندونیزیا، 14 تن در مؤسسه ثمر (ارزیابی کتب کریتیف) و 64 تن از اعضای علمی در ورکشاپ نهایی سازی مفردات به مدت 12 روز آموزش دیده اند. به تعداد 2 تن کارمند اداری و 2 تن اعضای علمی ریاست انکشاف نصاب تعلیمی در برنامه ماستری مصروف آموزش بوده اند.

آموزش مستحضران لابراتوارهای ساینس و کمپیوتر، معلمان ساینس و ریاضیات

به منظور ارتقای ظرفیت مستحضران لابراتوارهای ساینس مکاتب به تعداد (4,000) تن معلم در بخش ساینس و ریاضیات (حوزه اول، دوم، هفتم، پنجم، ششم و حوزه سیزدهم تعلیمی شهر کابل) و ولسوالی های کابل (شکردره، فرزه، ده سبز، گل دره، و ولسوالی کلکان) آموزش دیدند.

آموزش کارشناسان، آمرین و اعضای نظارت در سطوح مختلف

در جریان سال مالی 1399 با توجه به مشکلات کرونایی و کمبود امکانات بودجوی، ریاست عمومی نظارت و ارزیابی تعلیمی توانست به تعداد 260 تن بشمول 150 تن کارشناسان مرکزی، آمرین و اعضای نظارت ولایتی از جمله 14 تن اناث و به تعداد 120 تن از استادان تربیه معلم را به حیث ماستر ترینر در برنامه ارزیابی تکوینی با حمایت مالی اداره یونیسیف در مرکز و 25 ولایت آموزش دهند. برعلاوه تیم های نظارتی، رهبری وزارت معارف جهت تشخیص مشکلات و اطمینان از رعایت نمودن حفظ الصحة شخصی شاگردان از مکاتب شهر کابل بصورت نمونه ای نیز بازدید نمودند.

فراهم آوری برنامه های آموزشی و انکشاف مسلکی (ماستری) برای ناظران تعلیمی.

به تعداد (10) تن کارمند ریاست نظارت تعلیمی که شامل برنامه ماستری بودند، برنامه ماستری را مؤفقا نه تکمیل و فارغ گردیدند که از جمله 3 نفر شامل برنامه ماستری کشور جاپان و 7 نفر شامل برنامه ماستری پوهنتون کابل بودند که از مجموع این کارمندان یک نفر اناث می باشد.

به تعداد 12 تن از کارشناسان دیپارتمنت های ده گانه و آمریت آموزش ریاست عمومی نظارت و ارزیابی تعلیمی به ریاست انکشاف نصاب تعلیمی معرفی گردیده اند تا با مؤلفین در قسمت تهیه متن، چک و اصلاح آن مطابق قابلیت های وضع شده همکاری نمایند. با بدست آوردن فیدبک از ریاست عمومی نصاب، نقش کارشناسان این ریاست ارزنده و مؤثر ثابت گردیده است.

به منظور مسلکی سازی اعضای نظارت تعلیمی تحت برنامه کیفیت یادگیری افغانستان (AQL) مسوده چارچوب قابلیت های اعضای نظارت تعلیمی تهیه گردیده است، همچنین جهت تشخیص نیازمندی های اعضای نظارت غرض ارتقای ظرفیت، ابزار نیازسنجی تهیه و به اساس آن به تعداد 300 عضو نظارت مورد ارزیابی قرار گرفته که در نتیجه ساحات که در آن اعضای نظارت به ارتقای ظرفیت نیاز دارند شناسایی و روی انکشاف مواد آموزشی آن کار جریان دارد.

ارزیابی قابلیت های معلمان صنف 10-11-12 موجود و نیاز سنجی آموزشی آنان

به منظور ارزیابی قابلیت های معلمان و نیازسنجی آموزشی آنان، ابزار نیاز سنجی انکشاف یافته، و پلان عملیاتی نیاز سنجی تهیه و از جانب مقام محترم معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و تربیه معلم تایید گردیده است.

فراهم آوری آموزش ها (فرصتهای انکشاف مسلکی) برای معلمان

پلان عمل برای تطبیق برنامه انکشاف متداوم مسلکی معلمان تهیه شده است. در جریان سال مالی 1399، به تعداد 5000 تن معلم مکاتب تعلیمات عمومی از طریق آمریت های ساینس ولایات توسط اعضای علمی ولایتی در بخش ساینس و ریاضیات آموزش دیده اند. با تدویر این آموزش ها، مشکلات تدریس نظری و عملی معلمان در عرصه تدریس مضامین ساینس و ریاضیات حل گردیده است.

آموزش اعضای نظارت مراکز تعلیمات اسلامی

به تعداد 70 نفر از اعضای مسلکی معینیت تعلیمات اسلامی طی دوره های متعدد در موارد پلانگذاری و گزارش دهی توسط کارشناسان این معینیت تحت آموزش قرار گرفتند. از اثر تطبیق برنامه های آموزشی، دانش اعضای مسلکی تعلیمات اسلامی ارتقا یافته و امور تدریسی و اداری تعداد از مراکز دینی بازدید شده بهبود یافته است.

آموزش استادان دارالمعلمین ها و الحاقیه ولسوالی ها در اکادمی ملی تربیه معلم

مواد تدریسی در رابطه به موضوع میتودولوژی و سلاید های آموزشی توسط اعضای علمی و مسلکی آمریت اکادمی تربیه معلم در ربع اول سال 1399 تهیه و تکمیل گردیده است اما تطبیق برنامه، نسبت شیوع ویروس کرونا در کشور و قرنطین شهرها صورت نگرفته است.

آموزش سالانه تمامی معلمان سواد آموزی در روش تدریس و دانش مضمونی

به تعداد 3030 تن معلم سواد آموزی در روش تدریس و دانش مضمونی که 1365 تن آن اناث می باشد تحت آموزش قرار گرفتند. همچنان به تعداد 3030 تن معلم منجمله 1365 تن اناث در مورد نصاب جدید (سواد آموزی عمومی اساسی) آموزش لازم را فرا گرفتند. برعلاوه، به تعداد 124 تن از اعضای نظارت و مدیران سواد آموزی 11 ولایت و ولسوالی های مربوطه آن تحت آموزش قرار گرفتند.

تطبیق برنامه های ارتقای ظرفیت محور برای معلمان سواد آموزی

آموزش کوتاه مدت در مورد تالیف کتاب دور اول طور آزمایشی در کورسها در حال تطبیق می باشد و معلمان این دور، از ورکشاپ میتودیک و روش تدریس که به کمک مالی موسسه محترم انافی برگزار گردیده بود مستفید گردیده اند.

نتیجه میان مدت 1.4) کتاب و مواد آموزشی با کیفیت در مکاتب و مراکز تعلیمی مورد استفاده قرار گرفته است .

چاپ و توزیع کتب درسی و رهنمای معلم تعلیمات عمومی

در سال 1399 به تعداد 12.2 میلیون جلد کتب درسی برنامه تعلیمات عمومی با هزینه بیش از 200 میلیون افغانی از بودجه اختیاری وزارت معارف تمویل به تمام ولایات کشور انتقال و توزیع گردیده است. با توزیع کتب درسی مشکلات کمبود کتب درسی در

ولایات تاحدی مرفوع گردیده و قابل یاد آوری است که چاپ این کتب به منظور توانمند سازی و استفاده از ظرفیت‌های موجود چاپی در داخل کشور صورت گرفته است.

برعلاوه قرارداد پروژه 37 میلیون جلد کتب درسی و رهنمای معلم که با کمپنی های خارجی عقد گردیده، عنقریب بعد از باز نمودن LC (Letter of Credit) کمپنی ها هدایت چاپ کتب را از جانب وزارت معارف دریافت خواهند نمود. این قرارداد با مطابع خارجی کشورهای هند، امارات عربی و چین عقد گردیده و نظارت فیزیکی از مطابع مذکور صورت گرفته و همچنان کتب درسی که از طریق این مطابع مواصلت نموده چک گردیده است. قابل ذکر است که در پروژه مذکور

تعدیلات به وجود آمده کتب موسسه (ACR) اطفال افغان میخوانند نیز شامل این پروژه گردیده است.

چاپ و توزیع کتب درسی و مواد آموزشی به مراکز تعلیمات اسلامی

در برنامه تعلیمات اسلامی، مراحل اداری پروژه 1.9 میلیون جلد کتب درسی تعلیمات اسلامی تکمیل گردیده و به تعداد (228690) جلد کتاب درسی صنوف 4-12 به ولایات کابل، کاپیسا، پروان و پنجشیر توزیع گردیده است، سهمیه کتب درسی دو ولایت دیگر که شامل ولایات میدان وردک و لوگر میشود به اساس نیازمندی مشخص شده که پیشنهاد انتقال آن به ریاست محترم تدارکات وزارت معارف جهت منظوری ارایه شده که بعد از اخذ منظوری در زمینه اجراءات صورت میگیرد.

چاپ و توزیع کتب درسی و مواد آموزشی سواد آموزی بزرگسالان

در برنامه سواد آموزی، از جمله 196,160 جلد کتب سوادآموزی، به تعداد 41,147 جلد کتاب توزیع گردیده و متباقی 155,013 جلد آن در حال توزیع میباشد.

نتیجه میان مدت 1.5) میزان حمایت از معلمان و مسئولیت پذیری شان بهبود وارتقاء یافته است.

نظارت تعلیمی از همه مکاتب تعلیمات اساسی و ثانوی تعلیمات عمومی

اعضای نظارت در پروسه های تعلیمی نقش بسیار مهم در بهبود تدریس و اداره مکاتب دارند، ایشان مکلف اند تا نیازمندی های تدریسی معلمان را در رشته ای که مکلفیت تدریس آن را دارند تشخیص نمایند و به اساس آن پلان حمایتی برای رفع مشکلات، آموزش و رهنمایی آنها را ترتیب دهند. در جریان ربع اول و چهارم سال مالی 1399 اعضای نظارت تعلیمی مناطق گرم سیر و اعضای

نظارت همه ولایات بعد از بازگشایی مکاتب از 11,628 مکتب دولتی و 1,245 مکتب خصوصی نظارت نموده اند. قابل تذکر است که از جمله تمام مکاتب در سال جاری 76 فیصد مکاتب دولتی و خصوصی تحت پوشش اعضای نظارت قرار گرفته اند. در جریان بازدید از مکاتب، اعضای نظارت قادر شده است تا دروس 42,946 معلم را مشاهده، فیدبک و رهنمایی لازم بخاطر بهبود کیفیت تدریس و آموزش ارایه نمایند، اعضای نظارت تعلیمی با استفاده از ابزار نظارتی و فورمهای مشاهده توانستند به تعداد 10,683 معلم که نیاز به آموزش در راستای دانش مضمون، روش های تدریس و مدیریت صنف داشت شناسایی و تحت آموزش و رهنمایی قرار دهند. برعلاوه تیم های نظارتی، رهبری وزارت معارف جهت تشخیص مشکلات و اطمینان از رعایت نمودن حفظ الصحة شخصی شاگردان از مکاتب شهر کابل بصورت نمونه ای بازدید نمودند و در جریان ایام قرنطین از پخش برنامه های آموزشی از تلویزیون معارف و تلویزیون ملی نیز نظارت گردیده است.

ارزیابی منظم تطبیق نصاب در مکاتب

اعضای نظارت تعلیمی در جریان بازدیدهای نظارتی خویش از مکاتب، تطبیق نصاب تعلیمی را نیز مورد ارزیابی قرار می دهند. بر اساس ارزیابی در ربع اول سال 1399 در مناطق گرمسیر کشور بیشتر از 70٪ نصاب تعلیمی تطبیق گردیده اما در ولایات سردسیر

بنابر مسدود بودن مکاتب ارزیابی از تطبیق نصاب تعلیمی صورت نگرفته است.

برعلاوه ریاست عمومی نظارت تعلیمی به منظور بهبود کیفیت امور تدریسی مکاتب رهنمود های متعدد را تهیه نموده است که ذیلا توضیح میگردد: رهنمود عملیاتی آمرین نظارت و مسئولین ادارات ولایتی توسط کمیته تخنیکی ریاست عمومی نظارت تعلیمی تهیه گردیده است. رهنمود طرز کار مربیون بامعلمان- که این رهنمود مسیر فعالیت مربیون،

روش مشاهده در صنف، ارایه فیدبک، آموزش معلمین در راستای دانش ضمنی، مهارتهای پیداگوژیکی و نقش مدیران مکاتب را مشخص می سازد، تهیه گردیده است.

سند طرح و دیزاین برنامه مربی گیری (Coaching) که بمنظور حصول اطمینان از تطبیق برنامه مطابق زمان و منابع اختصاص یافته تهیه گردیده است.

نتیجه میان مدت (1.6) مکاتب و مراکز تعلیمی کشور معیار های مصئونیت و مساعد بودن فضای تعلیمی را تطبیق و تکمیل نموده اند.

اعمار ساختمان مکاتب تعلیمات عمومی

برنامه اقرار:

در بخش اعمار مکاتب در برنامه اقرار، جمعاً به تعداد 1,946 پروژه مکاتب جدید و 701 پروژه ملحقات مکاتب پلان گردیده بود که نظر به سند برنامه اقرار، در پلان فاز اول سال (1399) به تعداد 600 پروژه از جمله 400 پروژه مکاتب جدید و 200 پروژه ملحقات مکاتب را شامل می باشد،

به اساس گزارش وزارت محترم انكشاف دهات، الی آخر ماه نومبر سال 2020، به تعداد 687 پروژه بشمول 482 پروژه مكاتب جدید و 205 پروژه ملحقات مكاتب تكمیل گردیده است كه از مجموع پروژه های تكمیل شده است كه 87 پروژه

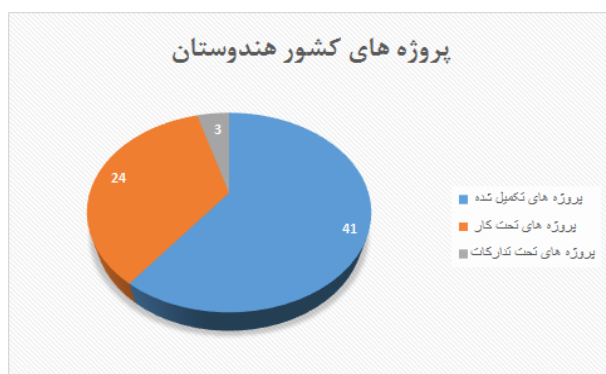

پروژه دیوار احاطه مکتب مانا سرور
ولسوالی چپرهار ننگرهار (ملحقات)

اضافه و خارج از پلان كار شده است. از جمله به تعداد 422 پروژه مكاتب جدید و 181 پروژه ملحقات مكاتب از جانب تیم انجینیری وزارت معارف مورد تائید قرار گرفته و تسلیم گردیده است. به طور کلی نظر به هدف تعیین شده در فاز اول، این فعالیت 100٪ پیشرفت دارد. پروژه های باقیمانده به نسبت تكمیل نبودن فعالیت ها، مشكلات مصئونیت اجتماعی محیط زیست، تعدیلات و نواقص جدی كه توسط نهاد سومی مشخص گردیده تكمیل نگردیده است كه لست نواقصات آن با وزارت محترم انكشاف دهات شریك گردیده است. جدول ذیل حالت پروژه های برنامه اقرا را نشان میدهد:

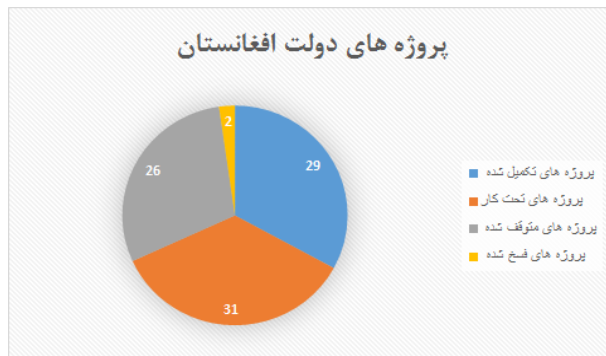
نوعیت پروژه های پلان شده برنامه اقرا	تعداد مجموع پروژه های پلان شده	هدف تعیین شده در فاز اول	تعداد پروژه های تكمیل شده توسط وزارت انكشاف دهات	تعداد پروژه های تائید و تسلیم شده توسط وزارت معارف
تعمیرات مكاتب جدید	1,946	400	482	422
ملحقات مكاتب	701	200	205	181
مجموع	2,647	600	687	603

پروژه های کشور هندوستان:

کشور هندوستان اعمار 68 پروژه ساختمانی وزارت معارف را در سطوح مختلف کشور تمویل می نماید. به اساس گزارش واصله، به تعداد 41 پروژه تكمیل و به بهره برداری سپرده شده است، به تعداد 24 پروژه تحت كار بوده و به تعداد 3 پروژه تحت پروسه تداركات قرار دارد. اعمار پروژه های ساختمان مكاتب كه توسط کشور هندوستان تمویل میگردد نظر به اهداف در نظر گرفته شده 90٪ پیشرفت دارد.

پروژه های ساختمانی دولت افغانستان:

در سال 1399 اعمار 76 پروژه ساختمانی شامل پلان وزارت معارف گردیده بود كه از جمله به تعداد 17 پروژه به پایه اكمال رسیده، 31 پروژه تحت كار قرار داشته، 26 پروژه بنا بر دلایل مختلف از جمله نا امنی، رخصتی های ناشی از ویروس کرونا و مداخله افراد زورمند متوقف

می باشد. برعلاوه 2 پروژه نسبت مشکلات فسخ قرارداد گردیده است. اعمار پروژه های ساختمانی دولت افغانستان، به صورت اوسط 59 فیصد پیشرفت داشته است.

اعمار ساختمان مدارس

در سال 1399 به تعداد 27 ساختمان مراکز تعلیمات اسلامی شامل پلان گردیده بود، در جریان سال روان به نسبت وضعیت قرنطینه از اثر ویروس کرونا و نبود بودجه ساختمان کدام مرکز تعلیمات اسلامی اعمار نگردیده است.

اعمار لیلیه برای مراکز تعلیمات اسلامی

در سال 1399 ساختمان 8 باب لیلیه مراکز تعلیمات اسلامی شامل پلان گردیده بود، که به نسبت نبود بودجه کدام ساختمان لیلیه شامل پلان اعمار نگردیده است. اما کار ساختمان لیلیه دارالعلوم ابومسلم در سال 1399 تکمیل و به بهره برداری سپرده شده است. با اعمار این لیلیه محیط مناسب برای بود و باش و امکانات لیلیه برای طالب العلمان مهیا گردیده است.

اعمار مراکز تربیه معلم

به اساس معلومات در سال 1399، کار اعمار ساختمان کمپلکس تربیه معلم ولسوالی شیندند ولایت هرات جریان داشته و 24٪ پیشرفت داشته است. برعلاوه، پروژه کمپلکس سیدجمال الدین افغان که کار ساختمانی آن 80٪ پیشرفت نموده بود. به اساس جلسه 158 مؤرخ 7 اسد 1397 تدارکات ملی تحت ریاست رئیس صاحب جمهور پروژه فسخ گردیده است.

اعمار مراکز آموزش محلی، مکاتب و کمپلکس سواد آموزی:

به منظور اعمار مرکز آموزش محلی و مکاتب و کمپلکس در برنامه سواد آموزی، پروپوزل و سنجش مصارفات برای اعمار 2 باب مرکز آموزش محلی سواد آموزی، 2 باب کمپلکس سواد آموزی و ۲ باب مرکز آموزش بزرگسالان تهیه گردیده اما به نسبت نبود بودجه کار آن معطل گردیده است. برعلاوه به تعداد 1 باب مرکز آموزش محلی در ولسوالی بگرامی ولایت کابل به همکاری مالی مؤسسه آنجمن فدراسیون جاپان اعمار و افتتاح گردیده است.

تجهیز مراکز تعلیمی

تجهیز مکاتب تعلیمات عمومی با لابراتوارهای ساینس و کمپیوتر

طی سال جاری، به تعداد 150 لابراتوار (50 فزیک، 50 کیمیا و 50 بیولوژی) برای 50 باب مکتب در مرکز و ولایات تجهیز گردیده است. اجرای تجارب عملی با استفاده از این لابراتوار ها از یک سو باعث انکشاف ذهنی شاگردان شده است و از جانب دیگر روند تدریس و آموزش موثر و با کیفیت گردیده و علاقمندی شاگردان به یادگیری ساینس افزایش یافته است.

برعلاوه به تعداد 4 باب لابراتوار کمپیوتر در چهار ولایت (تخار، بلخ، بدخشان و ننگرهار) ایجاد گردیده است. این مراکز زمینه دسترسی معلمین به کمپیوتر را آسان و روند تدریس را در ولایات متذکره تقویت نموده است. کار تجهیز 700 باب مکتب به لابراتوار و نصب سیستم برقی سولر آغاز گردیده است که کار بخش تهیه سیستم سولر آن تکمیل گردیده است.

قابل ذکر است که به منظور استفاده موثر از لابراتوارها ضرورت به تجهیز و خدمات لابراتواری است که در سال 1399 ساخت چوکی های لابراتوار، تدویر سمینارهای آموزشی برای اعضای نظارت و چاپ و توزیع کتب رهنمای تجارب ساینس به علت نبود بودجه صورت نگرفته است.

تولید کیت های ریاضیات، مودل بیولوژی، میزهای لابراتوار، چوکی های لابراتوار، چارت های ساینس و ریاضیات و کیت های ساینس محیطی و توزیع آنها به مکاتب تعلیمات عمومی و مدارس تعلیمات اسلامی

ریاست عمومی مرکز ساینس و تکنالوژی تعلیمی مسئولیت تولید و توزیع کیت های آموزشی را برعهده دارد. پلان تدارکاتی تجهیزات لابراتواری و چارت های آموزشی مضامین مختلف ترتیب و با ادارات ذیربط جهت تهیه و خریداری تجهیزات مورد ضرورت شریک شده است.

به تعداد 2,500 کیت ریاضی و ساینس برای مکاتب تعلیمات عمومی مرکز و ولایات توزیع گردیده است. برعلاوه به تعداد 15 کیت

ریاضی و ساینس برای 15 باب مدرسه دینی در ولایات تخار، بادغیس و خوست توزیع گردیده است. با توزیع و استفاده این کیت ها در مراکز تعلیمی تدریس و یادگیری شاگردان بهتر شده است. و همچنان به تعداد 40,000 بساط چارت مضامین ساینس و ریاضیات تولید و به مکاتب مرکز و ولایات کشور توزیع گردیده است.

برعلاوه به تعداد 4,550 مودل بیولوژی مطابق پلان تولید گردیده و قبل از آغاز سال 1,400 توزیع آن به مرکز و ولایات عملاً آغاز میگردد و همچنان قابل ذکر است که به تعداد 400 پایه میز لابراتوار نیز تولید گردیده اما توزیع آن به مکاتب صورت نگرفته است.

عرصه 2: دسترسی متوازن

هدف عمومی: افزایش دسترسی متوازن و همگانی به فرصت های تعلیمی مرتبط، مصون و باکیفیت برای اطفال، جوانان و بزرگسالان بخصوص زنان و دختران در کشور.

نتیجه میان مدت (2.1) پلان های انکشافی مکاتب و مراکز تعلیمی در سطح ولایات و ولسوالیها بر اساس نیازمندی های مردم محل تهیه و ترتیب شده است.

سروی جمع آوری معلومات جغرافیایی نهادهای تعلیمی (GPS)

گروپ کاری مشترک وزارت معارف و اداره ملی احصائیه و معلومات به منظور انسجام و پیگیری تطبیق فعالیت های پلان عمل برای جمع آوری معلومات جغرافیایی و ترتیب گزارش تحلیلی پوشش مکاتب ایجاد گردیده است. نرم افزار (اپلیکشن) جمع آوری نقاط جغرافیایی مکاتب انکشاف یافته و ورکشاپ آموزشی در مورد جمع آوری نقاط جغرافیایی مکاتب برای مسؤلین ولایتی در ولایات برگزار گردیده است. در حال حاضر سروی مراکز تعلیمی در 34 ولایت و معارف شهر کابل 100٪ تکمیل گردیده است، صرف به تعداد 190 باب مکتب فعال به دلیل نا امنی از سروی باز مانده است که در آینده سروی خواهد شد.

ترتیب پلانهای انکشافی معارف به سطح ولسوالی و ولایت

فارمت پلان انکشافی به سطح ولایت و ولسوالی توسط ریاست عمومی پلان و ارزیابی در سال 1399 تجدید نظر گردیده و به ولایات ارسال شده است. در جریان سال 1399، به تعداد 14 پلان بهبود مکتب توسط شورای ها طرح شده است. بر علاوه آن پلان های انکشافی سه ساله میان مدت برای 18 ولایت کشور انکشاف داده شده است.

نتیجه میان مدت (2.2) برنامه های آموزش محلی و تسریعی منحیث برنامه های بدیل آموزشی در ساحات دور افتاده ایجاد و تقویت گردیده است.

انکشاف استراتیژی جدید برای تعلیم و تربیه اطفال خارج از مکتب

مسوده پالیسی اطفال خارج از مکتب تکمیل و با تمویل کنندگان و متخصصین وزارت معارف شریک گردیده است. این سند جهت نهایی سازی به مقامات ذیصلاح وزارت معارف نیز ارسال گردیده است. به اساس این سند زمینه دسترسی اطفال بازمانده از مکتب بخصوص دختران به تعلیم و تربیه فراهم میگردد.

تطبیق صنوف آموزش محلی و تسریعی در هماهنگی با مردم محل

در سال 1399، به نسبت شیوع ویروس کرونا و وضعیت عمومی قرنطین، صنوف آموزش محلی و تسریعی تطبیق و عملی نگردیده است.

انتخاب مؤسسه تطبیق کننده برای برنامه تعلیم در انتظار نمی ماند

در برنامه تعلیم در انتظار نه میماند (ECW) انتخاب مؤسسات تطبیق کننده صورت گرفته و در 9 ولایت کشور (هلمند، پکتیکا، ننگرهار، کندز، هرات، بادغیس، ارزگان، سرپل و کندهار) برای سال 1400 صنوف تعلیمات محلی و تسریعی تطبیق می گردد.

شناسایی مؤسسات همکار و تطبیق کننده صنوف آموزش محلی و تسریعی

تمام مؤسسات همکار که در بخش تعلیمات آموزش محلی و تسریعی فعالیت دارند شناسایی شده اند. لست آن ترتیب و در دسترس بخش مربوطه در برنامه تعلیمات عمومی قرار گرفته است.

مراقبت و گزارش دهی از نحوه تطبیق صنوف آموزش محلی و تسریعی

سیستم گزارش دهی برای مؤسسات همکار به اساس تفاهم نامه های امضا شده از طرف ریاست عمومی پلان و ارزیابی ایجاد گردیده است که به اساس آن مسئولین مؤسسات همکار مکلف به ترتیب و ارایه گزارشات از پیشرفت تطبیق تفاهم نامه هایشان به وزارت معارف می باشند.

ترتیب پلان انتقال شاگردان صنوف آموزش محلی و تسریعی به مکاتب رسمی

پلان انتقال و واگذاری شاگردان صنوف آموزش محلی و تسریعی در ابتدای تفاهم نامه ها ترتیب و عملی می گردد.

ترتیب پلان عملیاتی تعلیم و تربیه شاگردان اناث

پلان عملیاتی تعلیم و تربیه شاگردان اناث ترتیب، تصویب و قابل تطبیق می باشد. در سال جاری رهنمود تطبیق پروژه اختیاری تعلیمات محلی برنامه اقرا ترتیب و توسط مقام محترم وزارت معارف و بانک جهانی تأیید گردیده است که فعلاً برای سال 1400 نیاز سنجی جهت ایجاد صنوف آموزش محلی ادامه دارد.

انکشاف سیستم معلوماتی مکاتب محلی در مرکز و ولایات:

به منظور در یافت احصائیه دقیق صنوف و شاگردان صنوف محلی سیستم احصائیوی (دیتابیس) ایجاد گردیده است تا معلومات احصائیوی صنوف محلی دران ثبت و برای استفاده گنده گان قابل دسترس باشد.

نتیجه میان مدت (2.3) میزان استخدام و توظیف معلمان اناث در (تعلیمات عمومی، و...) در ساحات/قریه جات افزایش یافته است.

استخدام معلمان قراردادی اناث

نسبت شیوع ویروس کرونا پروسه استخدام معلمان قراردادی معطل می باشد. اما قرار داد 2,020 تن معلم قراردادی مناطق گرمسیر 7 ولایت کشور که قبلاً استخدام گردیده بودند تحت کار بوده که از جمله حدود 900 قرار داد از چهار ولایت موصلت نموده است.

پلان عملیاتی تعلیم و تربیه شاگردان اناث ترتیب، تصویب و قابل تطبیق می باشد. در سال جاری رهنمود تطبیق پروژه اختیاری تعلیمات محلی برنامه اقرا ترتیب و توسط مقام محترم وزارت و بانک جهانی تأیید گردیده است که فعلاً برای سال 1400 نیاز سنجی برای ایجاد صنوف ادامه دارد.

نتیجه میان مدت (2.4) شمولیت، حفظ و تکمیل شاگردان در مکاتب و مراکز تعلیمی افزایش یافته است.

جذب و شمولیت شاگردان در مراکز تعلیمی:

چون در شروع سال تحصیلی سال 1399 نسبت شیوع وایروس کرونا، مراکز تعلیمی به سطح تمام برنامه ها، در سراسر کشور مسدود گردیده و آغاز سال تحصیلی به تعویق افتاد. که از اثر این مشکل حاد، جذب شاگردان جدید مطابق پلان صورت نگرفت، اما با آغاز و بازگشایی دوباره مکاتب بتعداد 763,876 تن شاگرد از جمله 318,864 تن اناث در مکاتب تعلیمات عمومی جدیداً جذب گردیده است که با جذب شاگردان جدید تعداد مجموعی شاگردان شامل در مکاتب دولتی و خصوصی برنامه تعلیمات عمومی به 9,710,824 تن شاگرد از جمله (38٪) اناث رسیده است.

در مراکز گرمسیر تعلیمات اسلامی جمعاً به تعداد 15,607 تن طالب العلم بشمول 4,861 تن اناث جذب گردیدند که از جمله به تعداد 10,566 تن منجمله 3,345 تن اناث در مدارس، به تعداد 2135 تن بشمول 543 تن اناث در دارالعلوم ها و به تعداد 2,906 تن منجمله 973 تن اناث در دارالحفاظ ها می باشند. با جذب طالب العلمان جدید، تعداد مجموعی طلاب این برنامه به 383,237 تن بشمول 62,248 تن اناث افزایش یافته است، که از جمله به تعداد 205,574 بشمول 39,933 تن اناث در دارالعلوم ها، به تعداد 117,225 تن منجمله 14,107 تن اناث در مدارس و به تعداد 60,438 تن بشمول 8,208 تن اناث در دارالحفاظ ها مشغول آموزش تعلیمات اسلامی میباشند که از مجموع طالب العلمان این برنامه به تعداد 8,420 تن طالب العلم بشمول 2,718 تن اناث در مراکز خصوصی دینی تعلیمات خویش را به پیش می برند.

در سال 1399 به تعداد 1,309 تن از عالمان دین جهت تثبیت و ارزیابی اسناد تحصیلی شان در امتحان تثبیت سویه اشتراک نمودند که در نتیجه به تعداد 699 موفق گردیدند که از جمله به تعداد 327 تن در صنف دوازدهم علوم دینی، به تعداد 112 تن در صنف دوازدهم دارالحفاظ ها و 250 تن در صنف چهاردهم علوم دینی می باشند.

در سال 1399 به تعداد 10,949 تن محصل (معلم) بشمول 6,244 تن اناث در برنامه داخل خدمت تربیه معلم شامل گردیدند، که به اساس آن تعداد مجموع محصلان صنوف سیزدهم و چهاردهم این برنامه به 24,451 تن محصل بشمول 12,206 تن اناث افزایش یافته است که از جمله به تعداد 3,691 تن محصل بشمول 1,641 در مراکز خصوصی تربیه معلم می باشند. قابل ذکر است که در سال 1399 به تعداد 4,885 تن محصل از صنف چهاردهم تربیه معلم بشمول 2,384 تن اناث فارغ گردیدند.

در سال 1399، به تعداد 57,749 تن سواد آموز که 34,236 تن آن را اناث تشکیل میدهد در کورسهای سواد آموزی در سراسر کشور جذب گردیده اند که از آن جمله به تعداد 22,156 تن بشمول 14,393 اناث از طریق کورسهای مؤسسات همکار جذب گردیدند.

برعلاوه آن، به تعداد 4,385 تن حرفه آموز بشمول 2,147 تن اناث در مکاتب و مراکز آموزش حرفوی جذب و تحت آموزش قرار گرفته اند.

در ضمن به تعداد 21523 تن شاگرد بشمول 10586 تن شاگرد اناث در مکاتب سواد حیاتی دولتی شامل و دروس خویش را ادامه میدهند.

ایجاد و ارتقای مراکز تعلیمی

به منظور رفع نیازمندی و فراهم نمودن زمینه دسترسی اطفال به تعلیم و تربیه در سراسر کشور، به تعداد 117 باب مکتب ابتدائیه در

مناطق که نیاز به ایجاد مکاتب جدید داشتند بادر نظر داشت طرزالعمل و معیارهای تأسیس مکاتب، جدیداً ایجاد گردیده است. با ایجاد این مکاتب، از یک طرف برای شاگردان اعم از ذکور و اناث زمینه تعلیم و تربیه فراهم گردیده است، از جانب دیگر تعداد مجموعی مکاتب تعلیمات عمومی به 17,060 باب بشمول 7,423 باب ابتدائیه، 4,223 باب متوسطه و 5,414 باب لیسه افزایش یافته است که از این میان 1,971 باب آن بشمول (1013 ابتدائیه، 591 متوسطه و 367 لیسه) مکاتب خصوصی می باشند. برعلاوه آن، به تعداد 3 باب مکتب جدید برای اطفال کوچی تأسیس گردیده است که با تأسیس آن برای اطفال کوچی زمینه تعلیم و تربیه در این مکاتب فراهم گردیده است.

به تعداد 54 باب مکتب ابتدائیه که شاگردان آن صنف ششم را تکمیل نموده بودند مطابق به معیار ها به متوسطه و 83 باب مکتب متوسطه که شاگردان آن صنف نهم را تکمیل نموده بودند با در نظر داشت معیار ها و نیازمندی محل به لیسه ارتقا نموده است که با ارتقای آن برای شاگردان زمینه ادامه تعلیم و تربیه در مکاتب مربوطه شان فراهم گردیده است.

برعلاوه، اسناد 24 باب مکتب جهت تغییر نام طی مراحل شده و تغییر نام 11 باب مکتب نیز منظور شده است.

به منظور فراهم نمودن زمینه آموختن تعلیمات اسلامی برای طالب العلمان، به تعداد 1 باب مدرسه در ولایت بلخ و 1 باب دارالحفاظ در ولایت کندهار جدیداً ایجاد گردیده است که با ایجاد آن برای 140 تن طالب العلم زمینه تعلیمات اسلامی فراهم گردیده است.

برعلاوه آن، به تعداد 2 باب مدرسه در ولایت ننگرهار به دارالعلوم ارتقا نموده است که با ارتقای آن زمینه ادامه تعلیمات دینی برای 1,643 تن طالب العلم بشمول 42 تن اناث در مراکز مربوطه شان فراهم گردیده است. با ایجاد مراکز جدید، تعداد مجموعی مراکز تعلیمات اسلامی به 1,139 باب بشمول 807 باب مدرسه، 221 باب دارالحفاظ و 111 باب دارالعلوم افزایش یافته است که از جمله 66 باب مرکز تعلیمات اسلامی خصوصی (46 مدرسه، 5 دارالحفاظ و 15 دارالعلوم) می باشد.

تعداد مجموعی مراکز تربیه معلم به 354 رسیده است که از جمله 126 باب دارالعلوم، 204 باب مرکز حمایوی و 24 باب الحاقیه میباشد.

در جریان سال مالی 1399، به تعداد 4 باب مکتب سواد حیاتی در ولایات ارزگان، پکتیا و غور جدیداً تأسیس گردیده است، که به اساس آن تعداد مجموعی مکاتب سواد حیاتی در سراسر کشور به 65 باب مکتب می رسد.

نتیجه میان مدت 2.5) برنامه های سواد آموزی در کاهش سطح بی سوادی در کشور مؤثر واقع شده است.

ایجاد کورسهای سواد آموزی

در جریان سال 1399 به تعداد 4,661 باب کورس سواد آموزی در سراسر کشور از طریق معینیت سواد آموزی و مؤسسات غیر دولتی ایجاد گردیده است که با ایجاد آن برای 57,749 تن سواد آموز بشمول 34,236 تن اناث زمینه سواد در سراسر کشور فراهم گردیده است. در ضمن به تعداد 24,797 تن سواد آموز بشمول 16,862 تن زن از کورس های سواد آموزی فارغ گردیدند.

چاپ و توزیع تصدیق نامه های سواد آموزی

از جمله 38,282 قطعه تصدیق نامه، به تعداد 17,910 قطعه آن برای سواد آموزان فارغ توزیع گردیده است و متباقی 20,372 قطعه در حال توزیع میباشد.

نتیجه میان مدت 2.6) اطفال با نیازمندی های خاص، عودت کننده و اطفال در حالت اضطرار به تعلیمات دسترسی دارند.

ایجاد مراکز تعلیمی خاص

به منظور فراهم آوری تعلیمات خاص برای اطفال با نیازمندی های خاص، به تعداد 19 مرکز آموزشی دوره آمادگی به سطح قریه جات در 13 ولایت ایجاد گردیده است.

شناسائی و شامل ساختن اطفال دارای معلولیت در مکاتب

به تعداد 401 طفل دارای معلولیت بشمول (170 دختر) جدیداً شناسائی و در مکاتب تعلیمات عمومی و صنوف تعلیمات محلی شامل شده اند. در مجموع به تعداد 2,953 طفل (بشمول 1,138 دختر) دارای نیازمندیهای خاص (ناشنوایان نابینایان و مشکلات یادگیری) تحت پوشش برنامه تعلیمات خاص قرار گرفته اند. قابل ذکر است که اطفال دارای نیازمندیهای خاص (ناشنوایان و مشکلات یادگیری) تحت پوشش برنامه تعلیمات خاص در مراکز آموزشی دوره آمادگی و بازتوانی، مراکز آموزشی به سطح قریه و یا هم در تعلیمات خانگی، با در نظر داشت توصیه های صحتی در نظر گرفته شده از طرف وزارت معارف و وزارت صحت عامه تحت آموزش قرار داشتند.

برای 68 تن بشمول 29 تن دختر از شاگردان غیر معلول مکاتب تعلیمات عمومی که هم صنفی های دارای معلولیت دارند آموزش نوشتن خط بریل و زبان اشاره فراهم گردیده تا این شاگردان بتوانند بر علاوه معلمان، هم صنفی های دارای معلولیت خویش را در امور درسی همکاری نمایند.

همچنان به تعداد 30 برنامه ثبت شده برای اشخاص دارای معلولیت، از طریق تلویزیون، رادیو و یوتیوب به نشر سپرده شده است. بر علاوه، به تعداد 4 کمپاین جلب حمایت برای آموزش اطفال دارای معلولیت برگزار گردیده است.

مواد درسی و اجناسی کمکی (سلیت، ستایلس، اله شنوایی، اعصاب، ذره بین، دیکشنری زبان اشاره و غیره...) برای شاگردان دارای معلولیت در مکاتب تعلیمات عمومی و صنوف تعلیمات محلی از طرف کمیته سویدن فراهم شده است. ریاست تعلیمات عمومی (اداره تعلیمات همگانی) به تعداد 4,754 تن شاگرد معلول (3,037 ذکور و 1,717 تن اناث) را در سه کتگوری (معلولان حسی، ذهنی و حرکی) در 17 ولایت کشور در مکاتب و مراکز آموزشی تحت پوشش قرار داده اند.

انکشاف استراتیژی برای عرضه خدمات تعلیمی به عودت کنندگان و اطفال در حالات اضطرار

استراتیژی تعلیم و تربیه در حالت اضطرار تسوید گردیده است. بسته آموزشی معلمین تعلیم و تربیه در حالت اضطرار تهیه شده و دو طرح جهت آموزش معلمین در حالت اضطرار آماده گردیده است.

به منظور دسترسی به تعلیم و تربیه اطفال بیجا شده و عودت کننده گان، برنامه تعلیمات در حالات اضطرار تطبیق و راه اندازی میگردد. این برنامه برای اطفال که نسبت عوامل گوناگون از محل سکونت شان بیجا می شوند از طریق مؤسسات همکار به پیش برده میشود. استراتیژی خدمات تعلیمی برای عودت کننده گان و اطفال در حالات اضطرار در حال نهایی سازی قرار دارد.

انکشاف سیستم طرح بدیل آموزشی در مرکز و ولایات :

این سیستم طوری عیار گردیده است که در ایام قرنطین ویروس کرونا سایت **maarif.af** ایجاد گردیده و تمام ویدیو های آموزشی از طریق این سایت در اختیار همه استفاده کننده گان گذاشته شده است و یا هم ویدیو های آموزشی به ریاست های معارف تمام ولایات فرستاده شده که این ویدیو های آموزشی طبق تقسیم اوقات در تلویزیون های محلی همان ولایات در روز های قرنطین نشر و پخش میگردد.

تهیه و تطبیق طرح بدیل آموزشی:

مرض کرونا مانند همه عرصه های زندگی، تهدید بزرگی به معارف و یادگیری شاگردان بوده که تدابیر بالخاصه، عاجل و مبتکرانه را ایجاب می نماید. تعلیم در شرایط مقابله با این ویروس در مقایسه با شرایط عادی بسیار متفاوت است و علیرغم موجودیت بعضی امکانات و ظرفیت ها، چالش ها و محدودیت های بزرگی هم در آینده وجود خواهند داشت؛ بنابر این توقع می رود که در این زمینه تلاش زیاد صورت گیرد و از روش های ابتکاری و ویژه استفاده شود.

از اینرو، وزارت معارف بنا بر مکلفیت وظیفوی و هدایت رئیس جمهوری افغانستان، پلان ارایه خدمات تعلیمی را از طرق تعلیمات از راه دور و دیگر طرق مبتکرانه روی دست گرفته است تا شاگردان از حق تعلیم در این شرایط خاص مستفید شوند.

تمرکز اصلی بر تعلیمات از راه دور، استفاده از بدیل های تلویزیون، رادیو، موبایل و همچنان در محلات خاص تدریس مستقیم توسط معلم با گروه های کوچکتر می باشد.

وزارت معارف برای اطمینان از ارایه خدمات تعلیمی برای شاگردان، سطوح مختلف نظارت و ارزیابی برنامه را بگونه جدی عملی می نماید. در عین حال، برنامه های ارتقای ظرفیت معلمان، مدیران و سرمعلمان نیز روی دست گرفته شده است.

وزارت معارف بنا بر تعهد در قبال سایر اطفال سن مکتب با سکتور خصوصی نیز از نزدیک کار می نماید تا اطمینان حاصل شود که شاگردان این بخش نیز از عین خدمات مستفید شوند. برای اینکه، تلاش های وزارت معارف در این راستا به یک کمپاین ملی تبدیل شود؛ با سایر شرکای دولتی و غیر دولتی مانند مؤسسات غیر دولتی، جامعه مدنی، شوراها، انکشافی، والدین، وزارت های همکار (مالیه، تحصیلات عالی، اطلاعات و فرهنگ، مخابرات، حج و اوقاف، انکشاف دهات، اداره اترا و ...) از نزدیک همکاری می کند. گزارش پیشرفت طرح بدیل تعلیمی از جمله بخش های مهم گزارش سالانه تطبیق پلان عملیاتی سال 1399 می باشد که در دو بخش قرار ذیل ارایه میگردد:

الف:) فراهم ساختن خدمات تعلیمی تعلیمات عمومی، تعلیمات اسلامی، سواد آموزی و تعلیمات بزرگسالان از طریق طرح بدیل آموزشی برای تمام شاگردان

1. تنظیم آموزش خودی شاگردان در خانه

1.1. سند رهنمود خود آموزی شاگردان در خانه به زبان دری و پشتو تهیه گردیده تا والدین و بزرگتر های فامیل بتوانند اطفال و اعضای بی سواد بزرگسال شان را در آموزش خودی کمک نمایند.

رهنمود تدریس و ارزیابی سوادآموزی خانوادگی در حالات اضطرار به دو زبان (دری و پشتو) ترتیب گردیده است. رهنمود مورد نظر خود آموزی شاگردان بخش تعلیمات عمومی به زبان دری و پشتو تهیه و کاپی نهایی آن به ریاست نشرات غرض چاپ و نشر آن در وب سایت معارف سپرده شده است.

1.2. پیام رسانی به والدین و شاگردان از طریق رسانه های صوتی و تصویری در مورد ادامه تعلیم شاگردان و آموزش بزرگسالان به روش های مختلف (خود آموزی و رسانه یی)

ریاست نشرات با استفاده از ابزار های نشراتی خویش که شامل تلویزیون معارف، وب سایت وزارت و صفحه اجتماعی فیسبوک می باشد، بصورت مداوم در مورد ادامه آموزش از طریق روش های بدیل، اطلاع رسانی نموده است. علاوه بر آن با تبلیغ دستاورد ها و اقدامات عملی وزارت معارف و دولت جمهوری اسلامی افغانستان در راستای تحقق طرح بدیل در رسانه های معتبر ملی و بین المللی روند اطلاع رسانی را تقویت نموده است.

1.3. چاپ 2 میلیون نسخه سند راهنمود خود آموزی شاگردان و 50 هزار رهنمود خود آموزی سوادآموزان به خانواده ها اسناد و مشخصات تخنیکی چاپ مواد مطالعوی معلمان و شاگردان آماده گردیده و منتظر مشخص شدن کود بودجوی است تا به تدارکات ملی فرستاده شده و چاپ گردد.

2. آموزش شاگردان از طریق رسانه ها و تکنالوژی

2.1. انتخاب و توظیف یک تیم مدیریتی اختصاصی برای مدیریت تولید مواد درسی سمعی و بصری و تنظیم نشرات تلویزیون ها و رادیو ها.

برای تضمین کیفیت مواد تولید شده یک تیم مشخص نظارتی کیفیت سنج موظف گردیده است.

2.2. ترتیب و تصویب تقسیم اوقات پخش دروس مضامین از طریق تلویزیون ها (برای هرصنف سه ساعت درسی 20 دقیقه یی در روز، مجموعا 12 ساعت، 40 دقیقه برای ارایه دروس از راه دور سوادآموزی و 1 ساعت برای آموزش معلمان) تقسیم اوقات پخش نشرات بخش سوادآموزی نهایی گردیده و روزانه از ساعت 5:00 الی 5:45 بعد از ظهر به نشر میرسد.

2.3. انتخاب، آموزش و توظیف گروپ های 3 نفره معلمان برای ثبت دروس مضامین اساسی صنف 1-6 و مضامین ساینس، ریاضیات و زبان انگلیسی صنف 7-12، برای پخش از طریق تلویزیون ها (اضافه کاری و حق الزحمه از بودجه داخلی) برای ثبت دروس مضامین اساسی معلمان انتخاب و توظیف گردیدند، ایشان همه روزه در استدیو های انتخاب شده برای ثبت دروس حضور دارند، برعلاوه انتخاب و توظیف معلمان به اساس هدایت جناب وزیر صاحب، کمیته ارزیابی چک و کنترل دروس ثبت شده از ادارات مختلف تشکیل گردید، این کمیته که شامل اعضای مسلکی نظارت و تربیه معلم می باشند، دروس ثبت شده قبلی را مرور و دروس که ثبت آن فعلا جریان دارد را همه روزه ارزیابی مینمایند.

2.4. توظیف یک گروپ 10 نفری (شامل 1 تن هماهنگ کننده، 2 تن معلم مسلکی، 1 تن استاد راهنما، 1 تن تهیه کننده مواد کمکی و 1 تن مربی معلم و 4 تن معلم سوادآموزی بعنوان مخاطب) از برنامه سوادآموزی برای ثبت و کنترل کیفیت درس ها برای نشر از طریق تلویزیون معارف (شامل اضافه کاری و حق الزحمه از بودجه خود معینیت سواد آموزی) به تعداد 5 تن از این گروپ که شامل 1 تن هماهنگ کننده، 2 تن معلم مسلکی، 1 تن استاد راهنما، 1 تن تهیه کننده مواد کمکی از ماه حمل الی اکنون توظیف گردیده اند.

2.5. تولید مواد درسی سمعی و بصری تمام مضامین اساسی صنف 1-6 و مضامین ساینس، ریاضیات و زبان انگلیسی صنف 7-12 تعلیمات عمومی و مضامین سوادآموزی برای نشر از طریق تلویزیون وزارت معارف با همکاری بنیاد ترکیه طی یک تفاهم نامه، دروس صنف اول الی ششم را به دو زبان که توسط مکاتب افغان ترک تولید میگردد، دریافت و به نشر می سپارد. در تلویزیون معارف و مرکز ساینس روزانه به تعداد 50 الی 90 ویدیو به دو زبان ملی از دروس صنف هفتم الی دوازدهم تولید می گردد.

2.6. هماهنگی و قرارداد با 4 کانال تلویزیونی که به سطح ملی نشرات دارند برای پخش دروس مطابق به تقسیم اوقات تصویب شده است.

هماهنگی های لازم با رسانه ها برای پخش و نشر مواد آموزشی طرح خدمات بدیل صورت گرفته و در صورت موافقت رهبری وزارت معارف برای استفاده از تلویزیون های شخصی جهت پخش نشرات آمادگی های لازم اتخاذ شده است.

2.7. پخش دروس از طریق 3 تلویزیون قابل دسترس در ستلایت برای ولایات گرمسیر و نشرات به لسان پشتو: با تلویزیون هایی که به ستلایت وصل می باشند، هماهنگی صورت گرفته و نرخ های شان دریافت گردیده است. در صورت تصمیم رهبری وزارت معارف، ریاست نشرات اقدام خواهد نمود.

2.8. هماهنگی و قرارداد با کانال های رادیویی که به سطح ملی نشرات دارند جهت پخش دروس سواد آموزی و تعلیمات اسلامی مطابق به تقسیم اوقات تصویب شده است. با رادیو های قابل دسترس در سطح افغانستان هماهنگی صورت گرفته است و در صورت تصمیم رهبری وزارت معارف، ریاست نشرات در زمینه اقدام خواهد نمود.

2.9. تعیین تیم نظارتی جهت نظارت از پخش دروس از تلویزیون ها و رادیو ها مطابق به تقسیم اوقات و ارایه گزارش از پخش منظم و باکیفیت نشرات

کارشناسان مرکزی ریاست نظارت تعلیمی فعلا مصروف ارزیابی و کنترل دروس ثبت شده میباشند، با آغاز رسمی نشرات ایشان و اعضای نظارت تیم های ولایتی برای پیگیری چگونگی پخش دروس و کیفیت آن توظیف میگردد. تعیین تیم ها با مشخص شدن پلان نشر دروس و تثبیت رادیو و تلویزیون صورت میگردد.

3. آموزش حضوری شاگردان در تجمعات کوچک در مناطقی که به تلویزیون دسترسی ندارند.

3.1. تهیه رهنمود آموزش حضوری شاگردان و سوادآموزان در تجمعات کوچک تا مکاتب و معلمان در مناطقی که به تلویزیون دسترسی ندارند دروس شان را در گروپ های کوچک و در فضای آزاد دایر نمایند.

معینیت سوادآموزی رهنمود آموزشی سواد در تجمعات کوچک، در فضای باز و آموزش فردی و خانوادگی و از راه دور را که شامل طرح بدیل سوادآموزی در حالت اضطرار میباشد را قبلا طی مکتوب به ولایات ارسال، سپس پلان تطبیقی همراه با دیگرام چگونگی تطبیق برنامه ها و فورم گزارش دهی آن را نیز ارسال نمود، تا اکنون به تعداد 29,684 سوادآموز تحت آموزش قرار گرفته اند. همچنان رهنمود آموزش حضوری شاگردان تعلیمات عمومی در تجمعات کوچک به هردو زبان تهیه و به ریاست نشرات سپرده شده است. قابل ذکر است که در تعدادی از ولایات با استفاده از همین رهنمود مسئولین معارف برنامه ها را تنظیم نموده و نیز بعضا مؤسسات همکار تدریس صنوف محلی و تسریعی خویش را با این روش آغاز نموده اند.

3.2. تثبیت مناطقی روستایی که به تلویزیون دسترسی ندارند (ولایت، ولسوالی، قریه جات)

طی یک فورم خاص معلومات در مورد پوشش نشراتی تلویزیون ها و رادیو ها در سطح ولایات جمع آوری گردیده است.

3.3. تنظیم شاگردان و سوادآموزان در تجمعات کوچک و پیشبرد دروس رو در رو در حدود 2 هزار مکتب

در برنامه تعلیمات عمومی آموزش شاگردان در تجمعات کوچک در فضای باز در تعدادی از ولایات مانند زابل، پکتیا و کنر آغاز گردیده است، همچنان تعدادی از مؤسسات همکار که مسئولیت تطبیق خدمات تعلیمی از طریق صنوف محلی و تسریعی را داشتند نیز با استفاده از این رهنمود فعالیت خویش را آغاز نموده اند.

4. نظارت و ارزیابی پیشرفت تعلیمی شاگردان

4.1. تهیه سند راهنمود برای ارزیابی پیشرفت تعلیمی شاگردان و سوادآموزان در حالات اضطرار
سند ارزیابی سوادآموزان از طریق برنامه های بدیل آموزشی شامل رهنمود سوادآموزی خانوادگی میباشد که ترتیب و نهایی گردیده است. همچنان رهنمود نظارت از ارایه طرح بدیل خدمات آموزشی تعلیمات عمومی به هردو زبان تهیه و چاپ خواهند شد. همچنان از طریق وب سایت وزارت نیز به نشر خواهند رسید.

4.2. تعیین تیم های نظارتی ولایتی و ولسوالی و نظارت از خود آموزی شاگردان و سوادآموزان در خانه و تجمعات کوچک در مناطقی که به تلویزیون دسترسی ندارند

تیم های نظارت در سطح ولسوالی و ولایات حضور دارند بعد از نشر برنامه های آموزشی طرح بدیل ایشان طبق روش های که در رهنمود نظارت طرح بدیل در نظر گرفته شده است توظیف و از اجراءات خویش گزارش میدهند.

ب): ارتقای ظرفیت معلمین، سر معلمین، مدیران و سایر کارمندان مکاتب برای تعلیمات بدیل با استفاده از فرصت تعطیلی دراز مدت از طریق بسته های آموزشی؛ به شیوه آموزش خود آموز

1. آموزش خودی معلمان و مدیران در خانه

1.1 ترتیب سند رهنمود خود آموزی معلمان و مدیران در خانه، رهنمود ارتقای ظرفیت و ارزیابی معلمان، مدیران و آمران سوادآموزی در حالات اضطرار به دو زبان (دری و پشتو) ترتیب گردید است.

1.2 تهیه بسته ارتقای ظرفیت خودی معلمان و مدیران
مواد آموزشی برای مطالعه مدیران مکاتب با ضمایم شامل رهنمود مطالعه و ارزیابی دوره خود آموزی معلمان و مدیران و دستورالعمل ارزیابی آن تهیه شده است.

1.3 نشر نسخه الکترونیک رهنمود و بسته ارتقای ظرفیت خودی معلمان و مدیران، و کتب راهنمای معلم صنف 1 الی 12 و سوادآموزی در وب سایت وزارت معارف
نسخه الکترونیکی رهنمود ارتقای ظرفیت و ارزیابی معلمان، مدیران و آمران سوادآموزی در حالات اضطرار در وب سایت وزارت معارف و وب سایت معینیت سوادآموزی نشر گردیده است. همچنان تمام مواد (رهنمود و بسته ارتقای ظرفیت معلمان) در وب سایت وزارت معارف به نشر سپرده شده است.

2.4 چاپ و توزیع 205 هزار بسته آموزشی معلمان (بشمول رهنمود خود آموزی) فی بسته 75 افغانی بشمول مصارف چاپ و انتقال اسناد 205 هزار جلد کتاب مطالعه معلمان و سرمعلمان مکاتب مورد ضرورت ریاست عمومی تربیه معلم ترتیب شده است.

2. نظارت و ارزیابی ارتقای ظرفیت معلمان و مدیران

2.1 تهیه راهنمود برای ارزیابی پیشرفت ارتقای ظرفیت معلمان و مدیران
چگونگی ارزیابی ارتقای ظرفیت معلمان و مدیران شامل رهنمود ارتقای ظرفیت معلمان، مدیران و آمران سوادآموزی در حالات اضطرار تکمیل گردیده است. همچنان رهنمود ارزیابی پیشرفت ارتقای معلمان و مدیران نیز ضمیمه مواد مطالعه میباشد.

به اساس طرح بدیل آموزشی دروس صنف 1 الی 12 (مضامین ساینس، ریاضی و زبان) در ویدیو ها ثبت گردیده و از طریق تلویزیون معارف به نشر سپرده شده است.

در جریان سال 1399 برای 795,735 تن شاگرد که شامل 341,923 تن اناث می شود زمینه دسترسی به تعلیمات از راه دور از طریق رادیو و تلویزیون در 30 ولایت کشور فراهم گردیده است.

به تعداد 7000 هزار ویدیوی درسی از طریق تلویزیون، وب سایت وزارت معارف (maarif.af) و یوتیوب برای شاگردان و والدین ترتیب و قابل دسترسی بوده و سند رهنمود خود آموزی شاگردان در خانه به زبان دری و پشتو تهیه شده تا والدین و بزرگان فامیل بتوانند اطفال و اعضای بی سواد بزرگسال شان را در آموزش خودی کمک نمایند. برعلاوه، مواد آموزشی برای ارتقای ظرفیت معلمان در وب سایت وزارت معارف نیز ثبت گردیده است. به تعداد 118,695 تن شاگرد منجمله 62,812 تن شاگرد اناث از مواد (آموزشی خود آموزی) در خانه مستفید گردیده اند.

رهنمود تدویر صنف با تجمعات کوچک (5-8) نفر در ایام قرنطین ترتیب و به اجرا گذاشته شد تا مکاتب و معلمان در مناطقی که به تلویزیون دسترسی ندارند دروس را در گروپ های کوچک و در فضای آزاد استفاده نمایند. به اساس این رهنمود به تعداد 81,624 تن شاگرد بشمول 46,765 تن اناث در تجمعات کوچک تحت آموزش قرار گرفتند.

همچنان مجالس هماهنگی در مورد تدابیر احتیاطی و جلوگیری از شیوع ویروس کرونا، در هماهنگی با ریاست های صحت عامه ولایات برگزار گردیده است.

برای مسئولین مکاتب حوزه های تعلیمی شهری و ولسوالیها از طریق برگزاری مجالس در بخش صحت و آگاهی دهی در مورد جلوگیری از شیوع ویروس کرونا معلومات ارایه گردیده است.

در مورد مبارزه با ویروس کرونا، سفارشات صحی برای شاگردان، معلمان و کارکنان اداری و خدماتی یک روز قبل از تعطیل شدن مراکز تعلیمی توسط مسئولین ارایه گردیده است.

به تعداد 319,030 تن شاگرد بشمول 139,414 تن اناث در مورد جلوگیری از شیوع ویروس کرونا از طریق رادیو و 94,125 تن شاگرد منجمله 51,155 تن اناث از طریق رسانه های چاپی آگاهی حاصل نموده اند؛ و به تعداد 1,235 تن معلم بشمول 1,003 تن اناث در مورد دستورات حفظ مکاتب تحت آموزش قرار گرفتند.

برنامه شستن دست و استفاده از ماسک در ادارات برخی از ریاست معارف ولایات عملاً تطبیق گردیده و ادارات وزارت معارف به سطح مرکز و ولایات توسط ادویه ضد عفونی بصورت منظم دواپاشی شده و تدابیر وقایوی از طریق مدیریت های صحیه به سطح مرکز و ولایات تعقیب گردیده است.

همچنان اعضای نظارت مکاتب در ایام قرنطین برنامه های آگاهی عامه را تنظیم و جهت بهبود امور اداری توظیف گردیده و در همکاری با مردم به منظور جلوگیری از شیوع ویروس کرونا مطابق هدایات وزارت صحت عامه به مساجد برخی از ولایات رفته و به مردم آگاهی داده اند. برعلاوه، در مورد مراعات نمودن سفارشات وزارت صحت، از طریق صفحات مجازی (وب سایت، فیسبوک و تویتر) وزارت معارف و ریاست های معارف ولایات تاکید و آگاهی دهی لازم نیز صورت گرفته است. در ضمن در رابطه به شیوع و وقایه ویروس کرونا در بعضی از ولایات سمینار های آگاهی دهی دایر گردیده و جوانان رضاکار جامعه مدنی با همکاری ریاست های صحت عامه در برخی از ولسوالی ها و مناطق مختلف ولایات به مردم آگاهی دادند.

ادارات و مراکز تعلیمی به سطح حوزه های شهری و ولسوالیها در همکاری با ریاست صحت عامه برای مریضان مثبت و مشکوک کوید - 19 مشخص و فعال گردیده و مدیریت های صحی بعضی از ولایات یک تعداد اوراق آگاهی دهی را از ریاست های صحت عامه بدست

آورده و آنرا به آمریت های معارف ولسوالی، تیم های حارندوی و مکاتب توزیع نموده و از آن طریق به مردم در قریه جات و مساجد آگاهی داده شده است.

به منظور نظارت از ارایه دروس غیر حضوری و پروسه های آموزشی سند رهنمود برای ارزیابی پیشرفت تعلیمی شاگردان و سواد آموزان در حالات اضطرار تهیه و استفاده گردیده است و تیم های نظارتی ولایتی و ولسوالی برای نظارت از خود آموزی شاگردان و سواد آموزان در خانه و تجمعات کوچک در مناطقی که به تلویزیون دسترسی نداشته و یا تدریس از طریق تلویزیون صورت گرفته، تعیین و از پروسه نظارت نموده اند.

رهنمود بازگشایی مکاتب ترتیب و از طریق وب سایت و مکاتیب رسمی به تمام ادارات مرکز و ولایات ارسال گردیده است. مطابق این رهنمود، مکاتب دولتی با در نظر گرفتن تدابیر صحتی و توصیه های وزارت صحت عامه از تاریخ اول سنبله سال جاری (1399) دروس حضوری را برای شاگردان صنف 11-12 روزانه و 7-12 لیسه های شبانه آغاز نموده و همچنان مکاتب خصوصی مطابق این طرح با در نظر داشت توصیه های وزارت صحت عامه و فراهم نمودن تدابیر و امکانات لازمه، دروس حضوری را برای شاگردان صنف 1-12 شروع نموده است.

فراهم نمودن خدمات اعاشه و ایاته برای شاگردان

در سال 1399 به تعداد 13278 تن طالب العلم که همه آنها ذکور می باشند از امکانات بدل اعاشه مستفید گردیده اند. قابل یاد آوری است که برای فی نفر طالب العلم روزانه مبلغ 110 افغانی در نظر گرفته شده است.

این طلاب روی بعضی ملحوظات چون کمبود مدرسین مسلکی، پائین بودن سطح کیفیت تدریس و یا هم نا امنی ها در مناطق شان بادر نظر داشت معیارات و نورم، در مراکز دارای لیلیه تعلیمات اسلامی جذب گردیدند. که این کار باعث تشویق و علاقمندی طالب العلمان به کسب و دوام تعلیمات دینی اشان گردیده است.

همچنان به تعداد 126 نفر محصل منجمله 104 تن اناث در مراکز تربیه معلم ولایات از امکانات اعاشه و اباته مستفید گردیدند.

نتیجه میان مدت 2.7) سکتور خصوصی و جامعه مدنی در فراهم آوری فرصت های تعلیمی سهم فعال ایفا نمودند.

طرح چارچوب قانونی برای تشویق مشارکت عامه و خصوصی در عرضه خدمات تعلیمی

اداره بنیاد آسیا، ریاست عمومی پلان و ارزیابی و ریاست مکاتب خصوصی وزارت معارف طرح مشخص را در مورد چگونگی مشارکت عامه و خصوصی در بخش های (چاپ کتب درسی، حمایت صنف های کمپیوتری، انکشاف مواد آموزشی تخنیکی، ساخت مکاتب به حمایت سکتور خصوصی و حمایت مکاتب خصوصی قابل استطاعت) آماده نموده و در زمینه چند جلسه نیز تدویر یافته است.

به منظور سهیم ساختن جامعه مدنی در نظارت از ارایه خدمات تعلیمی میکانیزم نظارتی ترتیب و با گروپهای مختلف جامعه مدنی شریک گردیده است که بعد از نهائی سازی تطبیق میگردد. به اساس این میکانیزم اعضای جامعه مدنی عملاً از اجراآت و تطبیق برنامه های معارف نظارت خواهد نمود.

نتیجه میان مدت 2.8) شورای مکاتب/مراکز تعلیمی در حمایت از تعلیم و تربیه و آموزش مهارت ها بطور فعال سهم گرفته اند (در خصوص دختران در ساحات دور افتاده).

ایجاد شوراهای اداری مکاتب و ظرفیت سازی آنها

شوراهای اداری مکاتب به اساس فورم های معیاری که دارای بیست سوال می باشد اولویت بندی شده اند. این روش برای اولین بار در سال 1392 در سراسر افغانستان صورت گرفت.

به تعداد (14) شورای مکتب که شامل پروژه اقرا می باشد جدیداً فعال شده است. با ایجاد این شورا ها، تعداد مجموعی شورای های اداری مکاتب در سراسر کشور به 14,501 شورا میرسد که از جمله 7,466 شورای آن قوی و فعال می باشد و متباقی آن در کتگوری های مختلف (متوسط، ضعیف و غیر فعال) قرار دارد.

ارتقای ظرفیت اعضای شورای های مکاتب به نسبت نبود امکانات بودجوی صورت نگرفته است.

نتیجه میان مدت 2.9) تعلیم و تربیه از طریق مردم محل /جامعه حمایت گردیده است.

جمع آوری کمک های مردمی (پول نقد، ترمیمات، زمین، اجناس، خدمات) توسط شورای مکاتب

وزارت معارف فعالیت های ارزشمندی را در عرصه های مختلف معارف انجام نموده است که باعث ارتقای ظرفیت مدیریت شوراهای معارف ولایات و شوراهای اداری مکاتب گردیده است. به ارزش 52,206,061 افغانی کمک به معارف به شمول (پول نقد، ترمیمات، زمین، اجناس، خدمات...) از سوی مردم صورت گرفته توسط شورای مکاتب جمع آوری گردیده است.

بازگشایی مکاتب مسدود

به منظور بازگشایی مکاتب پس از قرنطین در دو مرحله، دو رهنمود ترتیب و مطابق آن به تعداد (4) باب مکتب مسدود در ولایت قندهار و کاپیسا از اثر سعی و تلاش شوراهای اداری مکاتب و رهنمایی های تیم مرکزی ریاست تحرک اجتماعی و شوراهای معارف به روی شاگردان بازگشایی گردیده است. با بازگشایی این مکاتب زمینه ادامه تعلیم و تربیه برای شاگردان در مکاتب مربوطه فراهم شده است.

طرح لوايح و مقررات برای توزیع و مدیریت منابع در سطح مکتب

رهنمود توزیع وجوه مالی به مکاتب طرح و انکشاف داده شده است. اما توزیع وجوه کمکی به نسبت نبود امکانات بودجوی و شیوع ویروس کرونا صورت نگرفته است.

بازدید از فعالیت های شورای های اداری مکاتب

در جریان سال مالی 1399، به تعداد 123 شورای اداری مکاتب در شهر کابل مورد بازدید قرار گرفته است، در 18 مکتب شهر کابل جلسات نمونه ای برگزار گردیده است.

نتیجه میان مدت 2.10) جامعه از اهمیت مهارت ها برای جوانان آگاهی کامل دارند.

تدویر برنامه های آگاهی عامه

برنامه های آگاهی عامه در مورد اهمیت تعلیم از طریق شورای مکاتب، ملامامان مساجد، رسانه های جمعی و تیم های نظارت تعلیمی به سطح ولایات و ولسوالی های تدویر و با عث شده تا مردم محلات از اهمیت تعلیم و تربیه آگاهی کامل حاصل و اطفال شانرا به مکاتب بفرستند.

نتیجه میان مدت (2.11) جوامع بطور فعال از عرضه خدمات معیاری نظارت نموده اند.

نظارت فعال جامعه مدنی از عرضه خدمات معارف

در سال 1399 به منظور همکاری بیشتر والدین و وزارت معارف طرح نظارت مؤثر جامعه مدنی بر شفافیت و کیفیت تعلیم و تربیه را در مشورت با جامعه مدنی و نهادهای ذیربط تدوین و تصویب نمود. در این طرح برای مکاتب که شورا ندارند، شورا ایجاد می گردد و مکاتبی که شورا دارند، شوراهای شان تقویت می گردد. همچنان نظارت از معارف بطور مشترک توسط تیم تخنیکی معارف، مردم و جامعه مدنی صورت می گیرد که این موضوع در برنامه تحت نام حکومتداری باز که از طرف اداره امور ریاست جمهوری به پیش برده می شود نیز شامل می باشد.

تعهدات وزارت معارف به برنامه حکومتداری باز شامل دو تعهد ذیل می باشد:

1. اصلاح و تقویت سیستم معلوماتی معارف بگونه ای که با سیستم معلوماتی منابع بشری کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی متصل باشد، گزارش های تحلیلی و مقایسوی ارایه نماید و عموم شهروندان مطابق به نیازشان به آن دسترسی داشته باشند.

2. ایجاد میکانیزم تقویت نقش مردم و جامعه مدنی در نظارت از معارف

در مورد دو تعهد فوق الذکر وزارت معارف اقدامات جدی و عملی را روی دست گرفته است. پلان عملیاتی آن تهیه گردیده و با مسئولین و ادارات مربوطه در زمینه های مربوطه همکاری می نماید.

عرصه 3: مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو

هدف عمومی: انکشاف و تقویه مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو برای ارایه و فراهم آوری خدمات تعلیمی باکیفیت و متوازن بطور شفاف، مقرون به صرفه و مؤثر در سطح مرکز و ولایات.

نتیجه میان مدت (3.1) چارچوب قانونی و ساختار تشکیلاتی مبتنی بر نتایج توأم با لایحه وظایف و قابلیت های مشخص انکشاف یافته است.

اصلاح ساختار تشکیلاتی وزارت معارف

وزارت معارف و کمیسیون محترم مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی در یک جلسه تخنیکی اختصاصی جهت تطبیق و درج تشکیل در سیستم جدید HRMIS مطابق تفاهم با کمیسیون متذکره تصمیم گرفته است تا در قدم نخست تشکیل منظور شده 1398 را در سیستم جدید HRMIS درج نموده و بعداً کار بالای طرح پیشنهادی تشکیل 1399 را آغاز نماید. به اساس گزارش واصله تشکیل 1398 توسط تیم تخنیکی شامل سیستم گردیده است و نیازمندی های سیستم نیز با ایشان شریک شده ولی سیستم آماده تطبیق تشکیل 1399 نمی باشد؛ بنابر این، کار بالای تشکیل پیشنهادی 1399 مطابق فارمت قبلی کمیسیون مستقل اصلاحات اداری آغاز گردیده و در تمام برنامه ها عملاً جریان دارد.

با توجه به اینکه صلاحیت توسعه سیستم ها در ادارات خدمات ملکی، به کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی واگذار گردیده است؛ بنابر این وزارت معارف تفاهنامه ای را با کمیسیون محترم اصلاحات اداری به امضا رسانیده است، که مطابق به آن کار بالای ساخت سیستم جامع معلوماتی منابع بشری عملاً جریان دارد و تا اکنون به همکاری کمیسیون محترم اصلاحات اداری و خدمات ملکی مادیول بایوگرافیک و بایومتریک، تشکیل و سوانح 100٪ تکمیل گردیده و ادامه کار بالای انکشاف مادیول های متباقی مدیریت منابع بشری جریان دارد. قابل ذکر است که یکی از مادیول های سیستم HRMIS، مادیول سوانح کارمندان و معلمین است که روند انکشاف سیستم متذکره توسط کمیسیون اصلاحات اداری به پایه اکمال رسیده است.

ثبت مجدد معلومات احصایوی اصلاح شده کارمندان در سیستم جدید

به اساس آخرین گزارش، معلومات بایوگرافیک 200 هزار تن کارمندان وزارت معارف شامل سیستم جدید گردیده است. همچنان معلومات احصایوی موجود کارمندان تشکیل، ثبت کارمندان و پرداخت معاشات در دیتابیس کارمندان انتقال شده است. بر علاوه اقدامات ابتدائی به منظور آموزش کارمندان مرکز و ولایات در زمینه استفاده از دیتابیس کارمندان در هماهنگی با کمیسیون محترم اصلاحات اداری و خدمات ملکی صورت گرفته است.

سیستم معلوماتی استخدام بمنظور ایجاد بست در دیتابیس، تعیین بست به متقاضی و ارائه گزارش در مورد پروسه استخدام کارمندان به اساس بست، جنسیت، نوع تقرر، ملیت و نوعیت بست، انکشاف داده شده و تطبیق می گردد.

بر علاوه معلومات سقف احصائیوی تشکیل منظور شده سال 1397 که به تعداد (264,498) تن کارمند میرسد، در سیستم HRMIS به همکاری کمیسیون محترم اصلاحات اداری و خدمات ملکی درج و تکمیل گردیده است و معلومات سقف تشکیل سال 1398 نیز درج سیستم HRMIS گردیده است.

پروسه بایومتریک (ثبت اطلاعات) کارمندان وزارت معارف

پروژه ثبت اطلاعات کارمندان وزارت معارف در ماه حوت سال 1397 در همکاری با کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی با هدف شفافیت در توزیع معاشات، شناسایی کارمندان خیالی، جلوگیری از فساد و دسترسی به معلومات در مورد تشکیل وزارت معارف آغاز گردیده است. طی این پروژه تاکنون 75٪ کارکنان و معلمین وزارت معارف شامل سیستم HRMIS گردیده اند. به منظور تسریع روند بایومتریک، آمادگی های لازم و همه جانبه روی دست گرفته شده است تا با همکاری کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی هر چه زودتر این پروژه تکمیل گردد.

انکشاف و بهبود سیستم جامع معلوماتی مدیریت منابع بشری

در سال جاری 1399، به تعداد 5 سیستم معلوماتی (سیستم مدیریت وظایف، سیستم نیاز سنجی آموزشی، سیستم سوانح و دیتابیس، سیستم ثبت مراجعین و سیستم درج معلومات استخدام کارکنان) آماده گردیده است و به منظور تنظیم سیستم جامع معلوماتی مدیریت منابع بشری به چندین سیستم فرعی دیگر نیز نیاز است تا سیستم متذکره تکمیل گردد.

آموزش کارمندان مرکز و ولایات در زمینه استفاده از دیتابیس کارمندان

در جریان سال مالی 1399، کارشناسان سیستم معلوماتی برای کارمندان 12 ولایت در رابطه به سیستم جامع معلوماتی مدیریت منابع بشری (HRMIS) آموزش داده اند و روند آموزش کارمندان ولایتی برای ولایات متباقی نیز ادامه دارد.

تکمیل مرور وظیفوی Functional Review

مرور و باز نگری ساختاری و وظیفوی تکمیل گردیده است که سند اصلاحات تعلیم و تربیه در نتیجه باز نگری تهیه ، نهایی و به مقام عالی ریاست جمهوری جهت منظوری شریک گردیده است.

نتیجه میان مدت (3.2) میکانیزم ها و طرز العمل های قرارداد عرضه خدمات، مشارکت و همکاری متقابل اصلاح و یا ایجاد گردیده است.

تسهیل مشارکت و جلب حمایت های ملی و بین المللی برای توسعه و بهبود معارف

در سال مالی 1399 به تعداد (50) تفاهم نامه همکاری میان وزارت معارف و مؤسسات همکار و ارگانهای دولتی در بخش های مختلف (تعلیمات تسریعی، تعلیمات محلی، سوادآموزی، ارتقاء ظرفیت، آماده گی کانکور، آموزش معلمین، اعمار ساختمان مکاتب و غیره برای تطبیق در نقاط مختلف کشور به امضا رسیده است که در اثر تطبیق این تفاهمنامه ها در حدود (45) هزار تن شاگرد بطور مستقیم تحت پوشش تعلیم و تربیه قرار گرفته و از مزایای پروژه های مؤسسات همکار معارف مستفید گردیده است.

نتیجه میان مدت (3.3) سیستم توزیع منابع مبتنی بر نتایج و مبتنی بر نورم بمنظور عرضه خدمات متوازن تطبیق شده است.

تعیین و تطبیق معیارهای مبتنی بر نورم و نتیجه جهت تخصیص منابع

وزارت معارف روند بودجه بندی مبتنی بر نتایج را آغاز نموده است. از نظر وزارت معارف این بودجه بندی، معلومات در مورد بودجه و مصارف ریاست ها و آمریت های ولایتی و ولسوالی معارف را ارائه خواهد کرد. بنا بر این، میکانیزم تخصیص بودجه مبتنی بر نورم و نتایج تهیه گردیده، تخصیص منابع بشکل متوازن در سطح ولایات (مناطق شهری و روستایی) توزیع خواهد شد. تقسیمات بودجه به سطح ولسوالی ها و انجام مصارف آن طبق سقف بودجه ولسوالی و ارائه معلومات بودجه و مصرف به سطح ولسوالی با ریاست های

معارف ولایات شریک ساخته شده است و عملاً به تعداد 28 ریاست معارف ولایات تقسیمات بودجه به سطح ولسوالی های خویش را طی یک کاپی جهت اطمینان به بخش مربوطه ارسال نموده اند که این روند تا سطح مکتب نیز گسترش می یابد.

نتیجه میان مدت (3.4) منابع بشری صالح بمنظور پلانگذاری، مدیریت و عرضه خدمات و نتایج مؤثر استخدام و توزیف گردیدند.

استخدام معلمان مطابق رشته شان در بست های مورد نیاز مکاتب

پروسه امتحان جمعی بیش از 740 بست 5 و 6 معلمان در شهر و ولایت کابل، در ماه سنبله سال ۱۳۹۹ از طریق کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی در هماهنگی با وزارت معارف برگزارگردید.

محترمه رنگینه حمیدی سرپرست و نامزد وزیر معارف از آغاز پروسه امتحان رقابتی بست های معلمان ابراز خرسندی نموده و گفت که این پروسه با رعایت اصل شایستگی و شفافیت به پیش خواهد رفت.

نتایج امتحان جمعی ولایات مذکور از جانب کمیسیون محترم اصلاحات اداری و خدمات ملکی اعلام گردید که در نتیجه آن لست 676 تن کاندید موفق بست های معلمان به این وزارت معرفی شده اند و از سوی ریاست عمومی انکشاف منابع بشری در بست های خالی تعلیمات عمومی مقرر گردیده اند که 256 تن آنان را اناث تشکیل میدهند.

برعلاوه آن، بیش از 10,000 بست معلمان و بست های 5 و 6 کارکنان اداری در 33 ولایت کشور در دو مرحله بعدی به اعلان گذاشته میشود که مرحله اول آن در 18 ولایت کشور از سوی کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی در هماهنگی با وزارت معارف به رقابت آزاد گذاشته شده اما نتایج آن تا الحال مشخص نگردیده است، و بست های 15 ولایت متباقی آماده امتحان جمعی می باشد.

استخدام معلمان اناث در شهر ها و روستا ها بحیث معلم قراردادی

پروسه استخدام معلمان اناث به نسبت شیوع ویروس کرونا معطل می باشد. در جریان سال مالی 1399، قرار داد 2,020 تن معلم قراردادی مناطق گرمسیر 7 ولایت کشور که قبلاً استخدام گردیده بودند تحت کار بوده که از جمله حدود 900 قرار داد از چهار ولایت مواصلت نموده است.

استخدام مدرسین مطابق رشته در مراکز تعلیمات اسلامی

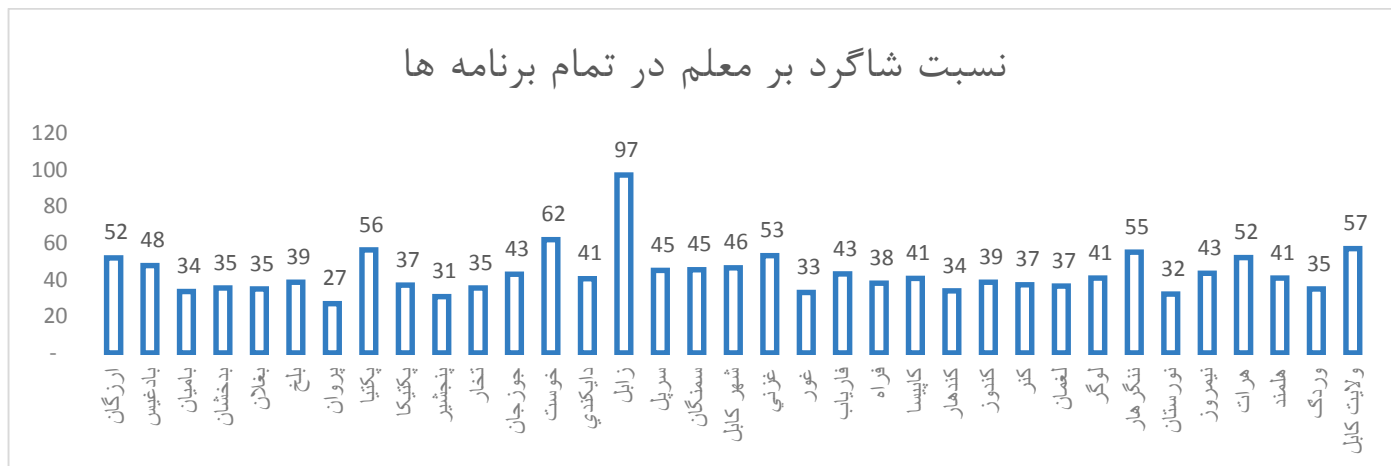
در بخش تعلیمات اسلامی، به اساس نتایج اعلان شده کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، به تعداد 50 تن مدرس بشمول 15 تن اناث در ولایت و شهر کابل از طریق امتحان جمعی جدیداً مقرر گردیده اند. با استخدام مدرسین جدید تعداد مجموع مدرسین مراکز تعلیمات اسلامی به 8,182 تن مدرس بشمول 663 تن اناث افزایش یافته است.

استخدام معلمان مطابق رشته شان مراکز تربیه معلم

تقرر استادان از طرف کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی و ریاست منابع بشری وزارت معارف صورت میگیرد، در جریان سال مالی 1399 به تعداد 23 بست خالی ریاست عمومی تربیه معلم غرض تقرر افراد واجد شرایط به اعلان سپرده شده است. تاکنون اسناد 529 تن افراد کاندید بررسی گردیده است. به تعداد 5 تن بحیث اعضا بشمول 2 تن اناث از طریق رقابت امتحان جمعی در ریاست عمومی تربیه معلم گماشته شده اند.

استخدام معلمین برای کورس های سوادآموزی

به تعداد 3173 تن معلم بشمول 1230 تن اناث در کورس های سوادآموزی استخدام گردیده اند. با استخدام معلمان جدید در مراکز تعلیمی تمام برنامه ها، از یک طرف تعداد مجموعی معلمان در مراکز تعلیمی در سراسر کشور به 225,857 تن معلم بشمول 75,630 تن اناث بشمول معلمین حق الزحمه ای، قراردادی، اجیر و سایر معلمین افزایش یافته است، از جانب دیگر نورم نسبت شاگرد بر معلم در تمام دوره های مراکز تعلیمی برنامه ها به صورت اوسط به سطح ملی 1:43 می رسد که در مقایسه با نورم تعیین شده (1:35) وزارت معارف معیاری نبوده که نیازمند استخدام معلمان بیشتر مسلکی نظر به کمیت شاگردان موجود می باشد. نورم نسبت شاگرد بر معلم در دوره ابتدائیه 1:40، در دوره متوسطه 1:35 و در دوره لیسه 1:30 تعیین گردیده که اوسط هر سه دوره 1:35 می باشد. این نورم نظر به ارقام موجود تعداد شاگرد و معلم در ولایات متفاوت بوده که بلند ترین نورم نسبت شاگرد بر معلم در ولایات زابل با نورم 1:97، پکتیا 1:56، خوست 1:62، ولایت کابل 1:57 و ننگرهار 1:55 می باشد و کمترین نورم نسبت شاگرد بر معلم نظر به کمیت شاگردان به صورت اوسط در ولایات پروان با نورم 1:27، پنجشیر 1:31، نورستان 1:32 و غور 1:33 بوده است.

استخدام بست های کلیدی از طریق برنامه تغییر

در سال 1399 پلان گردیده بود که 30٪ کارمندان از طریق برنامه تغییر در بست های کلیدی وزارت معارف استخدام گردد، به اساس گزارش واصله از ریاست عمومی انکشاف منابع بشری، 15٪ کارمند ذکور و 2٪ کارمند اناث از طریق برنامه تغییر در بست های کلیدی این وزارت استخدام گردیده اند.

طرح و تطبیق پلان ارتقای ظرفیت وزارت معارف

بخش آموزش و ارتقای ظرفیت ریاست عمومی انکشاف منابع بشری وزارت معارف، پلان ارتقای ظرفیت کارمندان 7 ولایت تحت هدف را به منظور آموزش 5,061 تن کارمند اداری تهیه نموده است. به اساس پلان آموزشی به تعداد 795 تن کارمند بشمول 156 تن اناث به سطح مرکز و ولایات نیاز سنجی آموزشی گردیده اند. طبق این نیاز سنجی، به تعداد 651 تن کارمند بشمول 86 تن کارمند اناث در 5 ولایت تحت آموزش قرار گرفته اند.

ارزیابی کارمندان و ارتقای بست و قدم آنها بر اساس نتایج ارزیابی

کارمندان وزارت معارف بطور سالانه مطابق قانون خدمات ملکی تحت ارزیابی قرار میگیرند. طی سال 1399 در مجموع به تعداد 35,125 تن کارمند ذکور و 8,391 تن کارمند اناث ارزیابی و ارتقاء بست و قدم گردیده اند. بر علاوه کارمندان رسمی، کارکنان انکشافی نیز بصورت سالانه از سوی ریاست های مربوطه مطابق به لایحه وظایف و کارکرد ها و اجراءات سالانه شان، مورد ارزیابی قرار گرفته اند.

نظارت از محیط کاری کارمندان طبقه اناث در مرکز وزارت معارف

آمریت واحد جندر و کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی برای کارمندان اناث ریاست های عمومی وزارت معارف پرسش نامه های را در رابطه به حل مشکلات کاری مانند: سهولت های تحصیلی، حضور کمرنگ زنان در بست های بلند و چگونگی معرفی شان به برنامه ها و کورس های آموزشی داخل خدمت توزیع نمودند که بر مبنای این بررسی و نیازسنجی، پالیسی های مشخص را برای حضور زنان و ایجاد توازن جنسیتی در ادارات عملی و تطبیق خواهد شد.

نتیجه میان مدت 5.3) سیستم ها برای مدیریت مؤثر منابع به منظور بهبود شفافیت، پاسخگویی، مسئولیت پذیری و مبارزه با فساد ایجاد گردیده است.

ایجاد کمیته مبارزه با فساد و طرح و تطبیق پلان عمل استراتژی مبارزه با فساد

ستراتژی مبارزه با فساد اداری قبلاً انکشاف داده شده است که به اساس آن همه ساله پلان عمل ترتیب و تطبیق می گردد. در جریان سال مالی 1399، مسوده پلان عمل مبارزه با فساد اداری تهیه و با سکرتریت ویژه مبارزه با فساد اداری شریک گردیده است. این پلان به اساس گزارش سروی مکاتب که توسط اداره ملی احصائیه و معلومات انجام یافته است تجدید، نهایی و عملی می گردد. همچنان به منظور شفافیت هرچه بیشتر، ارزیابی که توسط کمیته میک در هماهنگی نزدیک با وزارت معارف انجام شده است. گزارشات منظم از تطبیق سفارشات کمیته میک ترتیب و شریک گردیده است. در نتیجه سروی نهائی تطبیق سفارشات که توسط کمیته میک صورت گرفت از جمله مجموع 113 سفارش بتعداد 72 سفارش کاملاً تطبیق و نتایج متوقعه از تطبیق آن بدست آمده است.

تفتیش و بازرسی سالانه تمامی ادارات معارف در بخش بودجه عادی، بودجه انکشافی و قضایای خاص

به هدف تقویت سیستم کنترل داخلی و تدارکات، ریاست تفتیش داخلی وزارت معارف موظف است تا نحوه مصرف بودجه دولتی و انکشافی اختصاص داده شده به معارف ولایات را بطور منظم و مطابق به یک پلان کاری مشخص تفتیش و بررسی نماید و مقدار بودجه مصرف شده یا مصرف نشده را مشخص و توضیحات قانونی لازم را به مسئولین مربوطه ارائه دهند تا در روشنی آن از روند اجراءات و

تطبيق بودجه در سطح ادارات مرکزی، ولایتی و ولسوالی بطور مؤثر نظارت بعمل آید. همچنان به قضایای خاص و انحرافات قانونی رسیدگی لازم صورت گیرد.

انجام تفتیش داخلی در همه سطوح

ریاست تفتیش داخلی مسئولیت دارد تا با همکاری شرکای انکشافی وزارت معارف میکانیزم عملکرد تفتیش داخلی و ارتباط آن را با فعالیت های تفتیش خارجی تقویت نماید.

در سال مالی 1399، ریاست تفتیش داخلی وزارت معارف بازرسی و تفتیش 286 اداره معارف در بخش بودجه انکشافی را شامل پلان بازرسی تفتیش داخلی نموده بود که به تعداد 193 جلد دوسیه پلانی و خاص را تحت بررسی قرار داده است که از آن جمله 27 جلد دوسیه پلانی و 121 جلد دوسیه های خاص می باشد. از مجموع دوسیه ها، به تعداد 45 جلد دوسیه در مدیریت های مربوطه این ریاست تحت دوران قرار دارد که گزارش نتایج آن تاهنوز تکمیل نگردیده است، به تعداد 25 جلد دوسیه بنا بر وصف جرمی آنها غرض انکشاف تحقیق بیشتر به مقام محترم لوی حارنوالی محول گردیده است. به تعداد 4 جلد دوسیه به قوماندانی زون 101 آسمایی و 3 جلد دوسیه به وزارت محترم عدلیه جمهوری اسلامی افغانستان ارسال گردیده است. به تعداد 116 جلد دوسیه هدایتی بوده که نتایج آن غرض تطبيق هدايات و سفارشات به مراجع ذيربط اخبار گردیده و از تطبيق آن اطمینان خواسته شده است.

در بخش بودجه انکشافی بررسی امور مالی، منابع بشری و تدارکاتی برنامه ایکیوپ بابت سال 1397، بررسی امور مالی و منابع بشری برنامه اقرا پی پی جی بابت سال 1397، بررسی امور تدارکاتی برنامه اقرا بابت سال مالی 1398 صورت گرفته و گزارش آن طی مراحل اداری گردیده که بعد از منظوری مقام محترم وزارت با ادارات ذیربط شریک خواهد گردید.

در ضمن در سال مالی 1399 با وجود بررسی های پلانی به تعداد 16 مورد از قضایای خاص که از جانب ریاست تفتیش داخلی ارسال گردیده بود تحت بررسی قرار گرفته و گزارش آن ارائه گردیده است. همچنان بررسی امور مالی برنامه اقرا بابت سال مالی 1398 در سال مالی 1399 و بررسی امور منابع بشری برنامه اقرا بابت سال مالی 1398 در سال مالی 1399 در جریان میباشد که گزارش آن بعد از ختم بررسی های متذکره ارائه میگردد.

در بخش قضایای خاص، 452 قضیه شامل پلان گردیده بود، که از جمله الی ختم سال مالی 1399 به تعداد 89 دوسیه خاص مورد بررسی قرار گرفته است که گزارش نتایج آن جهت تطبيق هدايات و سفارشات به مراجع مربوطه آن محول گردیده است. برعلاوه دستاوردهای مالی که از اثر تطبيق پروسه های تفتیش، از بابت اضافه ستانی های معاشات، ماکول و جریمه تأخیر شرکت های قراردادی بدست آمده است، قرار ذیل است:

از مجموع 22,401,416.5 پول بازگشتی به حساب واردات دولت، مبلغ 2,780,822 افغانی آن تحصیل شده و مبلغ 19,620,594.5 افغانی تحت دوران می باشد.

نتیجه میان مدت (3.6) سیستم مؤثر و منسجم نظارت و ارزیابی از فعالیت ها تطبيق شده است.

انکشاف تکنالوژی معلوماتی

ایجاد زیر بنای تکنالوژی معلوماتی در ریاست های معارف ولایات و اتصال آن با مرکز

ایجاد شبکه نیتورک با تمام شعبات ریاست های معارف ولایات صورت گرفته است، و سیستم دیتاسنتر به سطح مرکز و ولایات و نیز سیستم tv Hiil و Disaster recovery در کوه تلویزیون نصب گردیده است.

تمام ریاست های معارف ولایات با سیستم مرکزی وزارت وصل شده که هم اکنون 34 ریاست از خدمات EMIS/SMIS/PAYROLL/BPET/Inter net/VOIC DATA و دیگر خدمات استفاده مینمایند و اتصال اینترنت در 4 ولایت (دایکندی، نیمروز، نورستان، ارزگان) از طریق ستلایت و متباقی ولایت از طریق نیتورک شبکه روشن وصل گردیده در قدم بعدی، عین سیستم ها به آمریت های معارف ولسوالی ها و مکاتب انکشاف و عملی میگردد.

قابل ذکر است که سیستم ویدیو کنفرانس در ریاست های معارف تمام ولایات نصب و ایجاد گردیده و در حال حاضر تمام ریاست های معارف ولایات میتوانند از طریق سیستم ویدیو کنفرانس با مرکز وصل گردند.

سیستم حاضری الکترونیکی قبلاً به صورت امتحانی در مرکز وزارت نصب و فعال گردیده بود که از اثر استفاه نادرست غیر فعال گردیده است.

سیستم محافظتی دیتا سنتر وزارت معارف که قبلاً فعال گردیده بود جهت تسریع کارهای تخنیکی روز مره ارتقاء داده شده است و به طور مداوم توسط تیم تخنیکی بصورت دوامدار چک و مراقبت می گردد.

تسهیل دسترسی عمومی و جوانب ذیدخل وزارت معارف به سیستم معلوماتی اداره معارف

تمام پالیسی ها، نورم ها، پلان ها، بودجه و گزارش ها از طریق وب سایت وزارت معارف و همچنان صفحات مجازی در دسترس عموم قرار گرفته است. و بخش دسترسی به اطلاعات وب سایت وزارت معارف بصورت نورمال توسط مسؤل بخش با معلومات به روز می گردد.

انکشاف سیستم جواز مکاتب خصوصی در مرکز و ولایات :

این سیستم طوری انکشاف یافته است که بصورت آنلاین در مرکز و ولایات فعال بوده هر شخص که واجد شرایط تأسیس مکاتب خصوصی را در مرکز و ولایات داشته باشد به صورت آنلاین فورم تهیه شده را در این سیستم خانه پری نموده و تمام اسناد خواسته شده را علاوه میکند بعد از بررسی اسناد و معلومات در صورت که شخص واجد شرایط تأسیس مکتب را داشته و تمام اسناد خواسته شده را تکمیل نموده باشد به شخص جواز فعالیت داده میشود.

انکشاف سیستم شاگردان لیلیه ها در مرکز و ولایات

این سیستم در حدود 26000 شاگردان را در 7 ولایات کشور تحت پوشش قرار میدهد به طوری که این تعداد شاگردان در 7 ولایت در لیلیه ها روزانه 130 افغانی پول دریافت میکنند تعداد مذکور بعد از مشاهده و بررسی کمیته ایجاد شده در همان ولایات تأیید و تصدیق گردیده و ثبت سیستم میگردد که قبلاً این مقدار پول از طرف مسئولین لیلیه ها به شاگردان توزیع میشد حالا جهت شفافیت و حسابداری برای هر شاگرد اکونت بانکی ایجاد میشود که شاگردان میتوانند پول را از طریق بانک بدست بیاورند.

انکشاف سیستم نظارت و ارزیابی معلمان

این سیستم طوری عیار گردیده است که اعضای نظارت تعلیمی مرکزی و ولایتی میتواند از طریق موبایل خود که قبلاً فورم مشاهده و ارزیابی قابلیت های معلم در موبایلش نصب گردیده نظر به سوالات کنجانیده شده این فورم را خانه پوری نمایند و آن این معلومات خانه پوری شده توسط اعضای نظارت به سروری مرکزی انتقال می آید.

ایجاد و انکشاف سیستم های جدید برای برنامه های تعلیمی (سیستم الکترونیکی شهادتنامه)

سیستم الکترونیکی شهادت نامه ها در مرکز و 18 ولایت کشور در حال ایجاد شدن است. از جمله در 13 ولایت کشور این سیستم عملاً ایجاد و بصورت آزمایشی تطبیق میگردد و هم اکنون فعال می باشد، در 5 ولایت متباقی فعالیت تحت اجرا میباشد و هرچه زودتر تکمیل خواهد گردید. پروسه الکترونیکی توزیع شهادتنامه ها در تمام ولایات تطبیق و تکمیل خواهد شد.

ادغام سیستم های معلوماتی مختلف معارف در قالب یک سیستم واحد و جامع معلوماتی

ادغام سازی تمام سیستم های معلوماتی در قالب یک سیستم واحد و جامع معلوماتی نظر به هدایت رئیس جمهور به اداره ملی احصایه ومعلومات واگذار گردیده است. ایجاد این سیستم ها با عث شده است تا کار های روز مره ادارات معارف بشکل نورمال و به اسرع وقت انجام یافته و از جانب دیگر باعث شفافیت و حسابداری در اجراآت و جلوگیری از هرنوع فساد گردیده است.

پلانگذاری ستراتیژیک و عملیاتی معارف

پلان استراتیژیک 10 ساله معارف به اساس نیازمندیهای معارف کشور و به منظور همگام بودن با اهداف انکشاف پایدار تهیه و ترتیب گردیده است تا از یک سو نقشه راه را الی ده سال آینده را تعیین نمائید و نیز میکانیزم حل مشکلات به سطح کلان در بخش معارف باشد؛ برعلاوه پلان های عملیاتی سال 1399 به سطح ملی و ولایتی نیز تهیه و در معرض اجرا قرار داده شده است. قابل ذکر است که پلان های سه ساله (میان مدت) برای 18 ولایت کشور انکشاف داده شده است.

مرور و آزمایش سیستم جدید معلوماتی وزارت معارف (EMIS)

سیستم معلوماتی وزارت معارف که جدیداً انکشاف یافته است توسط تیم تخنیکی مورد آزمایش قرار گرفت که در نتیجه بیش از 50٪ شاخص های چک لست در سیستم مرور، آزمایش و بررسی شده است. گزارش چک و آزمایش سیستم با اداره محترم CBA-USAID نیز شریک ساخته شده است.

یکسان سازی تعداد مکاتب در سه سیستم (EMIS، معاشات و تشکیلات)

تفاهم نامه همکاری میان وزارت معارف و اداره ملی احصائیه و معلومات به منظور انکشاف و وصل سیستم های معلوماتی، جمع آوری و

تصدیق معلومات احصائیوی و نقاط جغرافیایی مراکز تعلیمی معارف به امضا رسیده است. طبق این تفاهمنامه وزارت معارف متعهد شده است که جهت حصول اهداف پلان استراتیژیک ملی معارف و دسترسی عادلانه به تعلیم و تربیه از طریق انکشاف سیستم های معلوماتی، جمع آوری و تصدیق معلومات احصائیوی و نقاط جغرافیایی مراکز تعلیمی معارف اقدام لازم را مرعی نماید که در زمینه پلان تهیه شده و مطابق پلان اجراآت صورت می گیرد.

به تعداد (15,608) مکتب در سیستم آنلاین یکسان سازی در سه سیستم (EMIS، معاشات و تشکیلات) در 34 ولایت و

شهر کابل کود گذاری گردیده است. لست نهایی مکاتب یکسان شده با ولایات جهت اخذ تأییدی تیم ولایتی شریک شده است. که پیشرفت این فعالیت طبق پلان سالانه 93٪ بوده است.

تهیه گزارش تفصیلی احصائیه

در سال 1399 به تعداد 35 گزارش احصائیوی (پرو فایل ولایتی) به زبان های ملی (دری و پشتو) تهیه، و جهت استفاده از طریق وب سایت وزارت معارف به نشر رسیده است. بر علاوه آن، گزارش های سال های قبل نیز جهت دسترسی به اطلاعات از طریق وب سایت به نشر سپرده شده است. تهیه و نشر این گزارش ها از یک طرف می تواند ضرورت معلوماتی جوانب ذیدخل را برآورده سازد، از جانب دیگر پروسه تهیه منابع و برنامه ریزی را تسهیل نماید.

تطبیق پروسه ثبت ارقام در تبلیت به عوض فورم هشت صفحه ای

پلان جمع آوری احصائیه و معلومات با استفاده از تبلیت ها در تفاهم با سایر ادارات وزارت معارف مانند ریاست عمومی نظارت و ارزیابی تعلیمی و ریاست عمومی انکشاف منابع بشری تهیه گردیده است.

مرور و تجدید نظر سوالنامه های احصائیوی

پلان جمع آوری احصائیه و معلومات با استفاده از تبلیت ها در تفاهم با سایر ادارات وزارت معارف مانند ریاست عمومی نظارت و ارزیابی تعلیمی و ریاست عمومی انکشاف منابع بشری تهیه گردیده است.

انکشاف سیستم نظارت و گزارشدهی

طرز العمل های نظارت و گزارش دهی از تطبیق پلان ها انکشاف داده شده و توسط ریاست دارالانشای شورای علمی نهایی و آماده منظوری مقام محترم وزارت می باشد. با تطبیق این طرز العمل ها، سیستم نظارت و ارزیابی وزارت معارف بهبود می یابد. تمام پالیسی ها، نورم ها، پلان ها، بودجه و گزارش ها از طریق وب سایت وزارت معارف و همچنان صفحات مجازی در دسترس عموم قرار گرفته است.

سیستم پیگیری گزارشدهی به سطح مرکز و ولایات عملی گردیده و باعث ایجاد شفافیت در تطبیق برنامه ها و دسترسی به معلومات شده است. گزارشات منظم دوره یی از تطبیق پلانها بصورت ربعوار به سطح ولایتی و ملی ترتیب و ارایه گردیده است، علاوه بر آن، گزارشات خاص از تطبیق برنامه ها به اساس هدایت و تقاضای مقامات ذیصلاح قرار ذیل ترتیب و در دسترس قرار داده شده است: گزارش شش ماهه از پیشرفت پلان عملیاتی سال 1399 ترتیب و در وب سایت وزارت معارف به نشر سپرده شده است. گزارشات پیشرفت پروژه های انکشافی معارف به وزارت مالیه و وزارت اقتصاد بصورت ربعوار و ماهوار برای سال مالی 1399 تهیه و در دسترس شان قرار داده شده است.

گزارشات پیشرفت و تطبیق سفارشات کمیته نظارت و ارزیابی (میک) بصورت ربعوار ترتیب و با اسناد حمایتی آن به وقت و زمان معینه در دسترس کمیته میک قرار داده شده است.

سیستم نظارت و گزارش دهی با استخدام 25 تن کارمند تخنیکی در 25 ولایت کشور به سطح ولایات نیز بهبود یافته است، و برنامه های آموزشی بمنظور ارتقای ظرفیت کارمندان و تطبیق سیستم نظارت و گزارش دهی به سطح مرکز و ولایات در مورد موضوعات نظارت، جمع آوری معلومات، گزارش دهی ونظارت برای 500 تن کارمند مرکزی و ولایتی طی دوره های متعدد برگزار گردیده است. بر علاوه به اساس تعهد شاخص مبتنی بر نتایج، بین وزارت معارف و بانک جهانی در برنامه اقرا، قرار است سیستم گزارشدهی مبتنی بر نتایج برای 17 ولایت در سال مالی 1399 عملی شود و برای بار اول گزارشات مبتنی بر نتایج سال 2019/1398 الی اخیر ماه جنوری سال ۲۰۲۱ تهیه و به وب سایت وزارت معارف شریک گردد. که الی اکنون روند جمع آوری گزارشات تکمیل گردیده است و در حال فیدبک و بررسی می باشد که بعد از تکمیل در ویسایت شریک می گردد.

اجرای مرور سالانه از پلان عملیاتی برنامه های معارف

آمریت تحقیق و ارزیابی ریاست عمومی پلان و ارزیابی، طرزالعمل های تحقیق و ارزیابی را طبق پلان این آمریت تهیه نموده است. گزارش مرور سالانه معارف به صورت اشتراکی و مشورتی اجرا می گردد. گزارش مرور سالانه معارف بالای نکات مشخص از جمله مرور نصاب، شاگرد و اهداف پلان استراتژیک در سال 1399 تمرکز دارد.

سازماندهی و انجام مرور مشترک سالانه از وضعیت تعلیم و تربیه

با توجه وضعیت کرونایی، بازدید های ولایتی انجام نگردیده ولی جمع آوری ارقام و معلومات از سطح برنامه های مرکزی و مراکز تعلیمی در شهر کابل صورت گرفته و گزارش آن در مرحله نهایی سازی قرار دارد. قابل ذکر است که گزارش مرور مشترک سالانه معارف، سال یکبار تهیه می گردد که شامل مرور اهداف پلان استراتژیک/پلان های عملیاتی می باشد و نکات مشخص تمرکز نیز شامل مرور ها می باشد.

املاک و بهبود وضعیت معیشتی معلمان

در سال مالی 1399، موازی 69,022 جریب زمین در 33 ولایت شامل 319 ساحه برای ایجاد اعمار شهرک های معلمین مدنظر گرفته شده است که از جمله سروی موازی (4,377) جریب زمین شامل (7,285) نمره در (8) ولایت صورت گرفته است. برعلاوه، موازی (716) جریب و (84) متر مربع زمین برای اعمار (224) باب مکتب در 16 ولایت کشور بدست آمده است. موازی 13,668 جریب در (15) ولایت شامل (21,412) نمره در (33) ساحه توسط ارگانها غصب گردیده و نیز موازی (27,336,000) متر مربع زمین و دو مورد جایداد تثبیت ناشده معارف توسط ارگانهای دولتی غصب گردیده که قضیه آن در قضایای دولت تحت دوران قرار دارد. برعلاوه، موازی (45) جریب از جایداد های معارف و (10) مورد از جایداد های نا تثبیت معارف توسط اشخاص زورمند غصب شده است. موازی (487) جریب از جایداد های معارف در (9) ولایت کشور و همچنان رهائی (18) باب دوکاکین از تصرف شاروالی به اساس پیگیری ریاست املاک در جریان سال مالی 1399 از غصب رها و تحت تصرف معارف قرار داده شده است.

محافظت و مصونیت

در سال مالی 1399، به تعداد 27,725 تن از شاگردان و معلمین مرکز و ولایات در مورد آگاهی از خطرات ماین آموزش دیده اند. و به تعداد 7,370 جلد کیت آگاهی از خطرات ماین، کارت تماس عاجل و بروشر در مکاتب ولایات توزیع و به نشر سپرده شده است. برعلاوه، به تعداد 65 کمیته آگاهی از خطرات ماین ها در مکاتب ایجاد گردیده است. همچنان از وقوع 14 انفجار در مکاتب ولایات نا امن و 12 واقعه تروریستی و جنایی نیز جلوگیری بعمل آمده است.

بانکی سازی معاشات کارمندان

در جریان سال مالی 1399 بانکی سازی معاشات کارمندان در پنج ولایت کشور صورت گرفته که به اساس آن برای حسابهای بانکی 5,089 نفر کارمند در ولایت هلمند، به تعداد 5,773 نفر کارمند در ولایت دایکندی، به تعداد 2,708 نفر کارمند در ولایت پنجشیر، به تعداد 2,200 نفر کارمند در ولایت نورستان و به تعداد 2,900 نفر کارمند در ولایت بغلان ایجاد گردیده و ایشان از آن استفاده می نمایند.

در مجموع 16 فیصد معاشات کارمندان غیر بانکی بوده که 13 فیصد آن تحت پوشش مبائیل منی قرار داشته و از طریق اداره آسان خدمت وزارت مخابرات تسهیل میگردد و 3 فیصد آن تحت پروسه تیم های سیار بانکی قرار دارد.

حمایت معلمین از طریق عرضه خدمات صندوق معلم

خدمات قرضه دهی صندوق معلم در 8 ولایت بزرگ کشور (هرات، بلخ، ننگرهار، شهر و ولایت کابل، کندهار، خوست، بدخشان) توسعه یافته که به اساس آن به تعداد 1,790 تن معلم ذکور و 1,510 تن معلم اناث از قرضه مستفید گردیدند. بر علاوه، در ولایات قندهار، بدخشان و خوست حسابات قرضه دهی افتتاح گردیده، ولی به نسبت شیوع ویروس کرونا پروسه آغاز نگردیده است.

صحت و تربیت بدنی

پالیسی صحت مکاتب قبلاً انکشاف داده شد جهت منظوری به مقام محترم وزارت ارسال گردیده است. با تطبیق این پالیسی برای شاگردان و کارمندان وزارت معارف به سطح مرکز و ولایات خدمات صحی فراهم میگردد. در ضمن برای 1,700,000 شاگرد اناث صنوف پنجم الی دوازدهم مکاتب هفته وار یک تابلت توزیع میگردد، در جریان سال روان از مجموع 71,400,000 تابلت آهن و فولیک اسید به تعداد 21,420,000 تابلت به شاگردان توزیع گردیده است. همچنان به منظور جلوگیری از مبتلا شدن به کرم های امعا سالانه یکدانه تابلت البندازول برای هر شاگرد توزیع میگردد، بنا بر آن، در جریان سال روان، به تعداد 9,000,000 تابلت البندازول به شاگردان توزیع گردیده است. به منظور جلوگیری از مبتلا شدن به کرم های امعا سالانه یکدانه تابلت البندازول برای هر شاگرد توزیع میگردد، بنا بر آن، در جریان سال روان، به تعداد 9,000,000 تابلت البندازول به شاگردان توزیع گردیده است.

بخش سوم

تحلیل و نتیجه گیری

پلان عملیاتی سال 1399 با در نظر داشت پلان استراتژیک سوم ملی معارف ترتیب و اهداف قابل حصول بصورت سالانه برای هر عرصه در آن مشخص گردیده و توسط مسئولین رده های مختلف (مرکز، ولایت، ولسوالی) با استفاده از امکانات و منابع در نظر گرفته شده در طول سال تحت تطبیق قرار گرفته است، همچنان موانع و عوامل مهم که باعث عقب مانگی در اجراات و بدست آوردن اهداف گردیده شناسائی و راه حلهای مناسب پیشنهاد گردیده است تا موانع بر طرف و در بدست آوردن اهداف پلان استراتژیک سوم ملی معارف عقب مانگی صورت نگیرد. همچنان ازینطریق در بهبود پلان های آینده اجراات لازم بعمل آید.

از لابلای محتویات گزارش و معلومات دست داشته در مورد پیشرفت اجراات و دست آوردها به سطح سه عرصه شامل پلان استراتژیک (کیفیت و مرتبط بودن، دسترسی متوازن، مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو) چنین وانمود میگردد که در تطبیق پلان عملیاتی اجراات لازم صورت گرفته است، وضعیت پیشرفت فعالیت ها در بعضی ساحات بهتر بوده و به دست آوردهای چشمگیر نایل آمده است اما درمورد یک سلسله فعالیتها بنابر عوامل مختلف از جمله شیوع ویروس مرض کرونا اجراات صورت نه گرفته است که البته وضعیت پیشرفت فعالیتها و محصولات بدست آمده بصورت تفصیلی در عرصه های سه گانه در بخش مربوطه تذکر یافته است.

شیوع وایروس مرض کرونا یکی از چالشهای عمده بوده که روی همه عرصه های زنده گی هموطنان عزیز از جمله دسترسی به تعلیم و تربیه تاثیرات ناگوار بجا گذاشت. مکاتب برای یک مدت طولانی مسدود و وضعیت روند عرضه خدمات تعلیمی مختل گردید. اما وزارت معارف با تهیه و تطبیق طرح بدیل آموزشی تا حدی این نقیصه را مرفوع نمود. به منظور فراهم آوری خدمات تعلیمی طرح تعلیمات از راه دور ترتیب و تحت تطبیق قرار گرفته است، که در نتیجه تطبیق آن، زمینه دسترسی شاگردان به تعلیم و تربیه در وضعیت قرنطینه و مسدود بودن تمام مراکز تعلیمی در مناطق شهری و روستایی از طریق رادیو و تلویزیون و برگزاری تجمعات کوچک مساعد گردیده است که مؤثریت آن در مناطق شهری بیشتر بوده است.

چگونگی وضعیت پیشرفت فعالیتها به تفکیک عرصه های شامل پلان استراتژیک سوم قرار ذیل نتیجه گیری میگردد:

در پلان عملیاتی سال مالی 1399 جمعاً به تعداد 195 فعالیت در سه عرصه مهم که شامل شاخص های مختلف بوده تنظیم و پلان گردیده بود که از آن جمله وزارت معارف علیرغم مشکلات و محدودیت های گوناگون منجمله نا آمنی، نبود بودجه و امکانات لازم و شیوع ویروس کرونا (کوید-19) به دست آورد های قابل ملاحظه نایل آمده است. از مجموع فعالیت های پلان شده، کار بالای 111 فعالیت در سه عرصه پلان استراتژیک سوم معارف آغاز گردیده که از این میان به تعداد 33 فعالیت 100 فیصد تکمیل، 78 فعالیت در حال اجرا قرار داشته و 84 فعالیت به نسبت عوامل گوناگون آغاز نگردیده است. از مجموع فعالیت های تکمیل شده به تعداد 8 فعالیت در عرصه کیفیت و مرتبط بودن، 15 فعالیت در عرصه دسترسی متوازن و 10 فعالیت در عرصه مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو می باشد.

(جزئیات فعالیت های پلان شده، تکمیل شده، تحت اجرا و آغاز نشده پلان عملیاتی در جداول جداگانه ذیل مشخص گردیده است).

عرصه کیفیت و مرتبط بودن

شماره	برنامه ها	تعداد فعالیت های پلان شده	تعداد فعالیتهای تکمیل شده	تعداد فعالیت های تحت اجرا	تعداد فعالیت های آغاز نشده
1	تعلیمات عمومی	15	2	3	10
2	تعلیمات اسلامی	0	0	0	0
3	تربیه معلم	2	0	1	1
4	سواد آموزی	2	0	1	1
5	انکشاف اداره معارف	53	8	36	9

عرصه دسترسی متوازن

شماره	برنامه ها	تعداد فعالیت های پلان شده	تعداد فعالیتهای تکمیل شده	تعداد فعالیت های تحت اجرا	تعداد فعالیت های آغاز نشده
1	تعلیمات عمومی	20	0	10	10
2	تعلیمات اسلامی	8	1	4	3
3	تربیه معلم	12	4	3	5
4	سواد آموزی	10	3	3	4

عرصه مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو

شماره	برنامه ها	تعداد فعالیت های پلان شده	تعداد فعالیتهای تکمیل شده	تعداد فعالیت های تحت اجرا	تعداد فعالیت های آغاز نشده
1	تعلیمات عمومی	52	13	5	34
2	تعلیمات اسلامی	8	0	5	3
3	تربیه معلم	5	1	2	2
4	سواد آموزی	8	1	5	2

بخش چهارم

مشکلات عمده و راه حل های پیشنهادی

مشکلات عمده	راه حل پیشنهادی
عرصه کیفیت و مرتبط بودن	
کتاب درسی در مکاتب کمبود است 1. با وجود تقاضای مکرر، بودجه اختیاری بدسترس وزارت معارف قرار ندارد تا چاپ و توزیع کتاب درسی را به وقت معین پلان و تطبیق نماید. شرایط بودجه انکشافی و پروسه تدارکات چاپ و توزیع کتاب بسیار مشکل و زمانگیر است 2. کتاب درسی متعلق به معارف بوده و خرید و فروش آن در بازار ممنوع است. حق طبع و نشر کتاب درسی معارف به سکتور خصوصی داده نشده تا کتاب را چاپ و در بازار قابل دسترس سازد. کتاب بشکل غیر قانونی و قیمت بلند در بازار به فروش میرسد.	1. وزارت مالیه سالانه حداقل 20 میلیون دالر بودجه اختیاری را بصورت دوامدار و از قبل منظور شده برای 3 سال بدسترسی وزارت معارف قرار بدهند تا چاپ و توزیع کتاب درسی به مکاتب بصورت موثر، شفاف، اقتصادی، به وقت معین و با استفاده از ظرفیت های داخلی مدیریت شود. 2. حق طبع و نشر کتاب درسی معارف از طریق قرارداد (10) ساله به ناشران/مطابع خصوصی داخلی داده شود تا کتاب را به قیمت مناسب چاپ و در بازار (بسطح ولایت و ولسوالی) قابل دسترس سازند. در صورتیکه معارف بودجه برای کتاب درسی داشته باشد سکتور خصوصی کتاب را به مکتب برساند. در غیر آن شورای مکتب به کمک والدین هزینه تهیه کتاب درسی را تدارک و به شاگردان توزیع نمایند.
پلانگذاری، استخدام و کیفیت معلم 1. کمبود بست معلم از چند سال بدینسو وجود دارد که در نتیجه مکاتب شعبات را ادغام نموده و تعداد شاگردان در صنف بسیار بالا رفته است. در بعضی موارد یکتعداد ساعات درسی بعضی شعبات بدون معلم می ماند. 2. برای پر نمودن کمبود بست معلمان مکاتب وزارت معارف با استفاده از بودجه اضافه کاری تعدادی از معلمان حق الزحمه را بصورت مقطعی استخدام مینماید. در سال 1399 به وزارت معارف اجازه داده نشد که این معلمان را استخدام نماید و در نتیجه تعداد زیاد صنوف در مکاتب بدون معلم باقی ماند که والدین و مسوولین محلی از این مشکل شکایت نمودند. 3. استخدام معلمان تخصصی نیست و به وقت معین انجام نمیشود، در نتیجه بست های معلمان به مدت زیاد خالی می ماند. 4. معلومات جامع در مورد قابلیت های معلمان موجود نیست معلمان مکاتب ولسوالی ها به نهاد های تحصیلات عالی دسترسی ندارند تا سویه تحصیلی و مسلکی خویش را ارتقا بدهند. 4. معلمان اناث در مکاتب روستایی ولسوالی های کمتر	1. وزارت مالیه بودجه برای 18 هزار بست جدید معلم را برای سال 1400 فراهم نماید. پالیسی جدید معلم که توسط وزارت معارف تهیه گردیده است (بخش پلانگذاری و استخدام معلمان) هر چه زودتر عملی گردد. محاسبه نیازمندی و تخصیص معلمان به ولایات، ولسوالی ها و مکاتب به اساس نورم جدید نسبت شاگرد به معلم صورت گیرد. 2. بادر نظر داشت ایجابات و خصوصیت وظیفوی مکاتب حذف معلمان حق الزحمه عملی نیست. بست های معلمان معلمان حق الزحمه مورد نیاز بشکل تشکیل جانبی مکاتب در سیستم مدیریت منابع بشری درج گردد و استخدام/توظیف آنها شفاف و نظام مند گردد. 3. سیستم استخدام معلمان تخصصی، ستندرد و مطابق به نیاز مکاتب گردد. وزارت معارف، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و اداره ملی امتحانات مطابق به پالیسی جدید معلم و با استفاده از سیستم معلوماتی مدیریت منابع بشری اصلاحات لازم را در سیستم استخدام معلمان اعمال نمایند. 4. وزارت معارف، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری، اداره ملی امتحانات و وزارت مالیه هر چه زود تر جزئیات اجرایی چارچوب معاشات معلمان به اساس قابلیت ها را تکمیل و ارزیابی قابلیت های معلمان را براه بیاندازند و به اساس نتایج آن امتیازات اضافی قابلیت ها و برنامه های تربیه معلم برای بهبود قابلیت های معلمان تنظیم گردد.

انکشاف یافته و نا امن وجود ندارد یا بسیار کم است و به این دلیل شمولیت و ادامه تعلیم دختران در این ولسوالی ها بسیار کم است	5.وزارت تحصیلات عالی برنامه اختصاصی زمستانی/تابستانی لیسانس داخل خدمت را (با استفاده از تجارب تطبیق آزمایشی در ولایت بامیان) برای معلمان موجود 14 پاس مکاتب ولسوالی های تمام ولایات آغاز و حد اقل 30 هزار معلم در در مرحله اول شامل این برنامه بسازد. وزارت مالیه بودجه لازم را در اختیار وزارت تحصیلات عالی قرار بدهد. 6.وزارت معارف طرح و پلان توظیف معلمان مسلکی اناث به مکاتب روستایی را ترتیب و به منظوری ریاست جمهوری پیشکش نماید. وزارت مالیه بودجه مورد نیاز را بدسترس وزارت معارف قرار بدهد.
ایجاد و اعمار مکاتب 1.معلومات دقیق از پوشش مکاتب وجود ندارد، در بعضی مناطق مکتب وجود ندارد یا از قریه بسیار دور است که دسترسی اطفال به آن مشکل است. 2.نیمی از مکاتب تعمیر و سهولت ها مناسب ندارد و شاگردان در محلات موقت، زیر خیمه و یا فضای باز آموزش می بینند. برای اعمار 2 هزار مکتب در پروژه اقرا بودجه موجود است اما پروسه اعمار مکاتب توسط وزارت های انکشاف دهات و شهر سازی از سرعت لازم برخوردار نیست. برای اعمار 4 هزار مکتب دیگر که بدون تعمیر از بودجه وجود ندارد 3.بودجه برای حفظ و مراقبت مکاتب کافی نیست	1.وزارت معارف به کمک اداره ملی احصائیه و معلومات گزارش تحلیلی پوشش مکاتب را به اساس معلومات نقاط جغرافیایی تهیه و قریه جاتی که به مکتب دسترسی ندارند را شناسایی و به اساس آن پلان ایجاد مکاتب جدید و ارتقای مکاتب موجود را ترتیب و عملی نماید. وزارت مالیه بودجه لازم را برای ایجاد مکاتب جدید بدسترس وزارت معارف قرار بدهد. 2.وزارت ها انکشاف دهات و شهرسازی پروسه اعمار مکاتب را تسریع نمایند. وزارت مالیه بودجه لازم برای اعمار 4 هزار مکتب دیگر را تدارک نماید. 3.وزارت معارف پالیسی و طرزالعمل اعمار و حفظ و مراقبت مکاتب را نهایی و تصویب نماید. وزارت مالیه بودجه لازم برای حفظ و مراقبت مکاتب را در اختیار وزارت معارف قرار بدهد.
عرصه دسترسی متوازن	
اطفال خارج از مکتب تا هنوز 3.7 میلیون اطفال خارج از مکتب وجود دارند 1.با وجودیکه وزارت معارف استراتیژی اطفال خارج از مکتب را تهیه نموده است، اما به دلیل نبود امنیت، کمبود مکاتب و نبود بودجه کافی برای شمولیت اطفال خارج از مکتب وجود ندارد.	1.از اینکه جذب اطفال خارج از مکتب یک پروسه زمانگیر بوده بآ نیاز دیده میشود تا وزارت مالیه و شرکای انکشافی بودجه مورد نیاز جهت شمولیت به تعداد یک میلیون اطفال خارج از مکتب سالانه در اختیار وزارت معارف قرار دهد. همچنان اداره ملی احصائیه و معلومات گزارش تحلیلی پوشش مکاتب را به اساس معلومات نقاط جغرافیایی تهیه و با وزارت معارف شریک نماید تا براساس آن مکاتب جدید تاسیس و تمام اطفال خارج مکتب شامل مکتب گردند.
مسدود بودن مکاتب (1399) به دلیل شیوع ویروس کرونا 1.شیوع ویروس کرونا ضمن به چالش کشاندن سایر امورات یومیه روند عادی بخش تعلیمی را نیز به چالش کشانیده است که در جریان سال تعلیمی 1399 تعداد شاگردان مطابق پلان در مکاتب جذب نگردیده اند. 2.طرزالعمل واضح به منظور عرضه خدمات تعلیمی، دوره های تعلیمی و اخذ امتحانات تعلیمات غیرحضوری دولتی و خصوصی	1.وزارت معارف در همکاری سکتور خصوصی طرح جامع عرضه تعلیمات غیر حضوری را تهیه و تطبیق نماید و تعلیمات غیرحضوری باید به رسمیت شناخته شود. 2. ادامه دروس شاگردان در طرح بدیل تعلیمی (تعلیمات غیر حضوری) در سرتاسر کشور طبق یک طرزالعمل واضح تطبیق گردد و ظرفیت لازم جهت بهبود کیفیت تعلیمات غیرحضوری ایجاد گردد همچنان وزارت معارف پروسه اعطا جواز برای مکاتب خصوصی غیرحضوری را آغاز نمایند.

با استفاده از تکنالوژی معلوماتی وجود ندارد.	
عرصه مدیریت مؤثر، شفاف و پاسخگو	
ساختار فعلی معارف جوابگو نیازمندی نمی باشد 1. باوجودیکه ساختار معارف براساس سند اصلاحات مرور و بازنگری شده است و طرح ساختار جهت منظوری به ریاست جمهوری ارسال شده است اما تا هنوز بصورت مکمل تایید و منظور نگردیده است . 2. مقررات، لوایح و طرزالعمل های موجود نسبت تغییراتیکه در لایحه وظایف، نقش و مسئولیت های ادارات مربوطه بمیان آمده مطابقت ندارند.	1. مقام عالی ریاست جمهوری در قسمت منظوری طرح پیشنهادی ساختارمعارف توجه نموده تا وزارت معارف براساس آن پلان تطبیقی ساختار جدید را تهیه و تطبیق نماید. 2. وزارت معارف با همکاری ادارات مرتبط تمام مقررات، لوایح و طرزالعمل ها بشمول قانون معارف به اساس یک پلان منظم تجدید نظر نموده و مقامات صالحه درقسمت منظوری آن همکاری لازم نمایند.
تخصیص بودجه خارجی (off- budget) برا ساس نیازمندی و اولویت های معارف صورت نمیگیرد 1. تخصیص بودجه خارجی (off- budget) براسا نیازمندی های و اولویت های معارف صورت نمیگیرد. 2. عدم شریک سازی معلومات و گزارش از تطبیق و پیشرفت پروژه های تعلیمی که از طریق بودجه خارجی (off- budget) تطبیق میگردد.	1. وزارت مالیه و شرکای انکشافی روی یک میکانیزم تخصیص منابع برای پروژه های تعلیمی که از بودجه خارجی (off- budget) تمویل میگردد توافق نمایند و تخصیص بودجه خارجی هماهنگ و با درنظرداشت اولویت های معارف در نظر گرفته شود. همچنان وزارت مالیه و شرکای انکشافی پروژه های انکشافی طرح و عملی نمایند، ضمناً تمام پروژه های انکشافی در سیستم وزارت مالیه و وزارت اقتصاد با AFG کد مشخص ثبت گردد. 2. وزارت معارف در همکاری با سکتور های ذیربط و شرکای انکشافی میکانیزم توافق شده جهت نظارت و گزارش دهی در مورد پروژه های تعلیمی که از بودجه خارجی (off- budget) تمویل میگردد انکشاف و تطبیق نمایند.
توزیع منابع براساس نورم و نتایج و بشکل متوازن صورت نمیگیرد 1. وزارت معارف میکانیزم تخصیص بودجه مبتنی بر نورم و نتایج را تهیه نموده، اما نسبت کمبود بودجه و شیوع ویروس کرونا، تخصیص منابع بشکل متوازن در سطح ولایات (مناطق شهری و روستایی) توزیع نشده است . 2. مداخله زورمندان باعث شده تا در برخی موارد منابع به صورت متوازن و عادلانه بین ولایات توزیع نگردد .	1. وزارت محترم مالیه بودجه مورد نیاز را در دسترس وزارت معارف قرار داده تا براساس آن میکانیزم جدید توزیع بودجه مبتنی بر نورم و نتایج تطبیی نموده تا در توزیع منابع توازن تامین گردد. 2. وزارت مالیه در هماهنگی وزارت معارف منابع را براساس نیازمندی و اولویت های معارف اختصاص داده نه براساس پیشنهادات برخی از افراد با نفوذ.
سیستم های معلوماتی وزارت معارف جوابگو نیازمندی نبود و با هم وصل نیست 1. سیستم معلوماتی مدیریت منابع بشری (HR-MIS)، سیستم پرداخت معاشات (payroll) و سیستم EMIS با هم وصل نموده تا ارقام و معلومات بشکل آنلاین بین ولایات و مرکز شریک گردد. 2. اداره ملی احصاییه و معلومات سیستم اختصاصی (سیستم معلوماتی مدیریت شاگردان) را انکشاف نموده تا معلومات انفرادی شاگردان	1. سیستم معلوماتی مدیریت منابع بشری (HR-MIS)، سیستم پرداخت معاشات (payroll) و سیستم معلوماتی مدیریت تعلیم و تربیه (EMIS) در سطح مرکز و ولایات به علت نبود تجهیزات و امکانات با هم وصل نیستند.

صنوف (12-1) در آن ثبت گردد و این سیستم با سیستم شهادتنامه وصل گردد. 3. وزارت مالیه بودجه مورد نیاز را جهت تدارک وسایل و تجهیزات تکنالوژیکی در سطح آمریت معارف ولسوالی ها و مراکز تعلیمی و فعال نمودن سیستم معلوماتی EMIS فراهم نموده تا ارقام و معلومات بشکل آنلاین به سرور ولایت/ مرکز صورت گیرد. 4. کمیسیون مستقل اصلاحات اداری باید به انکشاف سیستم HR-MIS اولویت دهد تا هر چه زودتر تمام مادیول های سیستم متذکره انکشاف و تطبیق گردد.	2. معلومات انفرادی شاگردان در سیستم EMIS ثبت نمیشود و این سیستم با سایر سیستم های وزارت معارف وصل نیست. 3. عدم فعال بودن سیستم معلوماتی مدیریت تعلیم تربیه (EMIS) در سطح آمریت معارف ولسوالی ها و مراکز تعلیمی به علت نبود بودجه برای تدارک و سایل و تجهیزات تکنالوژیکی. 4. با وجودیکه انکشاف سیستم معلوماتی مدیریت منابع بشری (HRMIS) در سال 1398 توسط کمیسیون مستقل اصلاحات اداری آغاز گردیده ، اما روند انکشاف سیستم متذکره به علت نبود همکاری لازم کمیسیون اصلاحات اداری به تاخیر مواجه گردیده است.
--	--

بخش پنجم

گزارش مالی/تحلیل

گزارش برنامه وار بودجه انکشافی - سال مالی 1399

مجموع بودجه انکشافی برنامه های وزارت معارف در سال 1399 بالغ به 2,536,791,375 (دو میلیارد و پنجمصد و سی و شش میلیون هفتصد و نود و یک هزار و سه صد و هفتاد و پنج) افغانی میرسد و مجموع تخصیص این برنامه ها مبلغ 2,413,111,578 افغانی می باشد که از جمله تخصیص برنامه تعلیمات عمومی 97٪، برنامه تعلیمات اسلامی 100٪، برنامه سواد آموزی 38٪ و تخصیص مدیریت تعلیم و تربیه 36٪ می باشد. در سال روان مالی، نظر به مجموع بودجه برنامه تعلیمات عمومی 96٪ بودجه، برنامه تعلیمات اسلامی 100٪، برنامه سواد آموزی 37٪ و مدیریت تعلیم و تربیه 34٪ بودجه خویش را که جمعاً 82.1٪ میشود به مصرف رسانیده است. نظر به فیصدی مصرف، هنوز هم 0.9٪ بودجه از تخصیص بودجه انکشافی در برنامه ها به مصرف نه رسیده است. مجموع پول مصرف شده در مقایسه با مجموع بودجه برنامه ها 82.1٪ بوده و 17.9٪ بیلانس متباقی بودجه انکشافی می باشد. برنامه های تعلیمات عمومی، اسلامی و سواد آموزی نظر به تخصیص داده شده 99٪ بودجه خویش را به مصرف رسانیده است، اما برخلاف آن کمترین مصرف بودجه در مدیریت تعلیم و تربیه با مصرف 93.49٪ صورت گرفته است.

واحد پول: افغانی

برنامه	مجموع بودجه	سهم بودجه (%)	تخصیص	مصرف	فیصدی مصرف	فیصدی تخصیص	بیلانس
تعلیمات عمومی	2,345,017,169	71.2%	2,264,604,587	2,252,669,653	96%	97%	80,412,582
تعلیمات اسلامی	192,584,368	5.8%	192,579,702	192,579,701	100%	100%	4,666
سواد آموزی	126,691,458	3.8%	48,406,897	47,062,982	37%	38%	78,284,561
مدیریت تعلیم و تربیه	630,550,778	19.1%	228,066,104	213,227,823	34%	36%	402,484,674
مجموع	3,294,843,773	100.0%	2,733,657,290	2,705,540,159	82.1%	83.0%	561,186,483

گزارش مصرف بودجه عادی - سال مالی 1399

در شروع سال مالی 1399 جمعاً مبلغ 35,392,895,853 (سی و پنج میلیارد و سه صد و نود و دو میلیون و هشت صد و نود و پنج هزار و هشت و پنجاو سه افغانی به وزارت معارف در نظر گرفته شده بود که بعد از مرور وسط سال مجموع بودجه عادی وزارت معارف به 34,003,580,564.67 افغانی کاهش یافته است که از مجموع بودجه عادی مبلغ 33,126,267,117.98 افغانی (97.4٪) در سه کد (معاشات، اجناس و خدمات و کسب دارایی ها) به مصرف رسیده است.

توضیحات	کود	بودجه اختصاص یافته به (افغانی)	مصرف بودجه به (افغانی)	بیانیه به (افغانی)
در بخش معاشات	21	32,187,134,624.19	31,406,113,569.00	781,021,055.19
در بخش اجناس و خدمات	22	1,810,439,275.28	1,714,918,888.98	95,520,386.30
کسب دارایی ها	25	6,006,665.20	5,234,660.00	772,005.20
مجموع بودجه وزارت معارف	127	34,003,580,564.67	33,126,267,117.98	877,313,446.69

بحش ششم: ضمايم احصائيوي

شماره	ولایت	تعداد مجموع شاگردان تعلیمات عمومی			تعداد مجموع طالب العلمان تعلیمات اسلامی			تعداد مجموع محصلان تربیه معلّم			تعداد مجموع شاگردان سواد حیاتی			مجموع تمام برنامه ها
		مجموع	اناث	ذکور	مجموع	اناث	ذکور	مجموع	اناث	ذکور	مجموع	اناث	ذکور	
1	ارزگان	51,029	6,312	57,341	4,005	1,104	5,109	196	24	220	-	-	-	62,670
2	بادغیس	93,244	38,458	131,702	6,001	1,210	7,211	164	122	286	-	-	-	139,199
3	بامیان	77,943	65,992	143,935	2,615	895	3,510	90	49	139	-	-	-	147,584
4	بلخشان	201,663	170,027	371,690	13,876	1,335	15,211	467	479	946	496	496	-	388,343
5	بغلان	202,776	124,582	327,358	11,622	2,345	13,967	1,000	471	1,471	74	74	-	342,869
6	بلخ	314,886	253,400	568,286	10,566	2,121	12,687	1,350	2,106	3,456	812	455	357	585,241
7	بروان	126,446	79,878	206,324	19,632	2,970	22,602	408	313	721	1,365	327	1,038	231,012
8	پکتیا	151,109	52,876	203,985	7,700	875	8,575	382	145	527	-	-	-	213,087
9	پکتیکا	112,499	19,327	131,826	10,880	2,352	13,232	81	-	81	-	-	-	145,139
10	پنجشیر	20,184	17,786	37,970	6,465	1,323	7,788	181	237	418	193	99	95	46,369
11	نخار	223,997	168,277	392,274	12,513	1,277	13,790	467	1,273	1,740	143	143	-	407,947
12	جوزجان	117,946	83,551	201,497	6,882	885	7,767	232	61	293	1,683	593	1,091	211,240
13	خوست	242,143	83,073	325,216	7,844	3,330	11,174	734	268	1,002	-	-	-	337,392
14	دایکندي	96,548	81,912	178,460	3,681	846	4,527	115	202	317	119	57	62	183,423
15	زابل	56,185	14,982	71,167	2,210	540	2,750	35	44	79	-	-	-	73,996
16	سرپل	89,285	70,495	159,780	7,490	1,253	8,743	205	146	351	525	242	284	169,399
17	سمنگان	68,279	49,718	117,997	4,642	2,270	6,912	103	99	202	-	-	-	125,111
18	شهرکابل	764,821	629,511	1,394,333	10,626	2,910	13,536	33	447	480	9,158	4,245	4,914	1,417,507
19	غزني	258,839	127,679	386,519	6,890	1,200	8,090	274	429	703	290	4	286	395,602
20	غور	121,874	75,482	197,356	6,049	1,215	7,264	563	179	742	-	-	-	205,362
21	فاریاب	170,361	126,854	297,214	12,505	1,983	14,488	181	413	594	426	426	-	312,722
22	فراه	79,362	41,562	120,924	6,177	620	6,797	175	30	205	-	-	-	127,926
23	کاپیسا	91,700	47,284	138,984	12,846	2,405	15,251	385	298	683	222	-	222	155,140
24	کندهار	193,611	60,114	253,725	11,557	1,894	13,451	242	122	364	-	-	-	267,540
25	کندوز	214,189	132,410	346,599	10,196	2,180	12,376	322	242	564	407	85	321	359,946
26	کټر	111,901	63,315	175,216	12,760	1,315	14,075	433	501	934	-	-	-	190,225
27	لغمان	117,455	77,397	194,852	8,454	1,098	9,552	265	158	423	214	-	214	205,041
28	لوگر	100,577	38,191	138,769	5,855	655	6,510	118	-	118	-	-	-	145,397
29	ننګرهار	516,947	276,368	793,315	24,611	3,233	27,844	1,563	1,326	2,889	2,399	2,141	257	826,447
30	نورستان	22,690	16,975	39,665	6,039	6,470	12,509	114	31	145	-	-	-	52,319
31	نیمروز	45,204	26,021	71,225	2,642	1,509	4,151	124	183	307	-	-	-	75,683
32	هرات	452,776	381,884	834,661	23,755	3,570	27,325	699	1,184	1,883	2,067	1,039	1,028	865,935
33	هلمند	146,554	36,490	183,044	5,410	675	6,085	198	220	418	-	-	-	189,547
34	وردک	117,191	46,787	163,978	7,418	725	8,143	242	86	328	-	-	-	172,449
35	ولایت کابل	220,673	132,964	353,637	8,575	1,660	10,235	104	318	422	932	163	769	365,226
مجموع		5,992,889	3,717,935	9,710,824	320,989	62,248	383,237	12,245	12,206	24,451	10,937	10,586	21,523	10,140,035

ضمیمه ب: مراکز تعلیمی دولتی، خصوصی، شهری، روستایی سردسیر، سردسیرترین، گرمسیر بر اساس نوعیت و برنامه ها به سطح ولایت بایت سال ۱۳۹۹

شماره	ولایت	تعداد مکاتب تعلیمات عمومی				تعداد مراکز تعلیمات اسلامی				تربیه معلم				تعداد مکاتب	مجموع مراکز
		ابتدایه	متوسطه	لیسه	مجموع	مدرسه	دارالحفاظ	دارالعلوم	مجموع	اساسی	مرکز حمایتی	الحاقیه	مجموع	مکتب سواد حیاتی	تمام برنامه ها
1	ارزگان	154	45	42	241	18	1	1	20	1	4	-	5	-	267
2	بادغیس	251	118	95	464	15	2	1	18	1	3	-	4	-	487
3	بامیان	83	141	134	358	11	1	1	13	1	6	-	7	-	379
4	بدخشان	168	190	330	688	32	9	5	46	4	14	-	18	2	753
5	بغلان	175	164	183	522	25	10	4	39	6	6	1	13	1	575
6	بلخ	197	243	250	690	32	5	6	43	11	7	1	19	2	753
7	پروان	140	124	189	453	36	21	12	69	2	6	1	9	5	532
8	پکتیا	180	86	112	378	14	1	1	16	1	8	2	11	-	406
9	پکتیکا	278	59	63	400	17	7	4	28	2	4	3	9	-	438
10	پنجشیر	35	32	61	128	19	2	4	25	1	6	-	7	1	161
11	تخار	270	140	243	653	22	9	5	36	2	7	-	9	1	699
12	جوزجان	121	127	118	366	17	6	1	24	3	8	-	11	5	402
13	خوست	246	102	144	492	24	2	1	27	1	7	-	8	-	528
14	دایکندی	143	97	223	463	8	-	1	9	1	6	4	11	1	484
15	زابل	159	34	32	225	14	3	1	18	1	2	1	4	-	248
16	سرپل	161	132	109	402	21	5	1	27	1	5	-	6	1	436
17	سمنگان	92	91	99	282	10	1	1	12	1	4	-	5	-	300
18	شهر کابل	445	266	534	1,245	27	8	14	49	53	-	1	54	27	1,349
19	غزنی	244	156	307	707	24	8	1	33	2	8	-	10	2	751
20	غور	451	196	169	816	19	1	1	21	1	5	5	11	-	849
21	فاریاب	233	147	139	519	17	14	1	32	2	5	1	8	1	560
22	فراه	183	99	103	385	16	4	1	21	1	4	-	5	-	412
23	کاپیسا	76	81	82	239	29	6	2	37	1	6	-	7	1	284
24	کندهار	333	101	89	523	47	14	2	63	2	7	-	9	1	596
25	کندز	202	142	153	497	22	12	3	37	2	5	-	7	2	542
26	کنر	258	105	92	455	39	4	3	46	2	7	-	9	-	511
27	لغمان	134	64	123	321	11	5	2	18	1	4	-	5	2	345
28	لوگر	136	83	77	296	24	3	2	29	1	5	-	6	-	332
29	ننګرهار	492	138	315	945	68	22	6	96	2	14	-	16	3	1,058
30	نورستان	101	84	29	214	16	3	5	24	1	4	-	5	-	244
31	نیمروز	88	39	34	161	11	1	1	13	1	3	1	5	-	180
32	هرات	527	302	357	1,186	32	3	6	41	10	7	2	19	4	1,247
33	هلمند	218	80	86	384	23	5	1	29	1	4	1	6	-	420
34	وردک	189	105	135	429	18	14	3	35	2	7	-	9	-	474
35	ولایت کابل	260	110	163	533	29	9	7	45	1	6	-	7	3	586
مجموع		7,423	4,223	5,414	17,060	807	221	111	1,139	126	204	24	354	65	18,554

ضمیمه د: مدرسین تعلیمات اسلامی

شماره	ولایت	تعداد مدرسین به تفکیک جنسیت		مجموع
		ذکور	اناث	
1	ارزگان	88	0	88
2	بادغیس	82	11	93
3	بامیان	64	15	79
4	بدخشان	253	17	270
5	بغلان	427	14	441
6	بلخ	288	23	311
7	پروان	628	16	644
8	پکتیا	98	0	98
9	پکتیکا	185	10	195
10	پنجشیر	171	18	189
11	تخار	295	26	321
12	جوزجان	120	5	125
13	خوست	118	1	119
14	نایکندی	38	6	44
15	زابل	22	2	24
16	سرپل	85	45	130
17	سمتگان	78	11	89
18	شهرکابل	283	68	351
19	غزنی	154	16	170
20	غور	138	0	138
21	فاریاب	315	17	332
22	فراه	68	11	79
23	کاپیسا	330	5	335
24	کندهار	137	26	163
25	کندوز	248	36	284
26	کونړ	284	13	297
27	لغمان	158	0	158
28	لوگر	129	6	135
29	ننګرهار	879	16	895
30	نورستان	178	19	197
31	نیمروز	30	14	44
32	هرات	520	164	684
33	هلمند	119	7	126
34	وردک	190	1	191
35	ولایت کابل	319	24	343
مجموع مدرسین		7,519	663	8,182

ضمیمه ح: استادان تربیه معلم

شماره	ولایت	اصل تشکیل	تعداد استادان موجود با تفکیک جنسیت		مجموع
			ذکور	اناث	
1	ارزگان	41	17	0	17
2	یادغیس	34	12	1	13
3	یامیان	83	68	10	78
4	یدخشان	189	138	20	158
5	یغلان	115	102	5	107
6	یلخ	144	81	44	125
7	پروان	114	97	4	101
8	پکتیا	108	89	1	90
9	پکتیکا	48	37	0	37
10	پنجشیر	68	56	1	57
11	تخار	136	113	16	129
12	جوزجان	90	62	20	82
13	خوست	98	85	2	87
14	دایکندی	75	49	6	55
15	زابل	33	22	0	22
16	سرپل	80	55	6	61
17	سمتگان	71	46	8	54
18	شهرکابل	223	98	118	216
19	غزنی	133	104	6	110
20	غور	77	43	3	46
21	فاریاب	98	48	25	73
22	فراه	68	31	4	35
23	کاپیسا	103	85	5	90
24	کندهار	114	76	4	80
25	کندوز	124	102	10	112
26	کتر	108	102	0	102
27	لغمان	77	66	2	68
28	لوگر	72	64	1	65
29	ننګرهار	225	193	12	205
30	نورستان	43	27	0	27
31	نیمروز	30	14	0	14
32	هرات	138	74	32	106
33	هلمند	53	29	2	31
34	وردک	106	101	0	101
35	ولایت کابل	62	59	1	60
36	اعضای علمی مرکز تربیه معلم	0	80	79	159
مجموع استادان		3,381	2,525	448	2,973

ضمیمه و: معلمان رسمی و قراردادی، تعداد کورسها، سواد آموزان و فارغان برنامه سواد آموزی

اسم ولایت	کورس ذکور	کورس اناث	مجموع کورسها	سوادآموزان ن ذکور	سوادآموزان اناث	مجموع سواد آموزان	فارغان ذکور	فارغان اناث	مجموع فارغان	معلم ذکور رسمی	معلم اناث رسمی	مجموع معلمان رسمی	معلمان داوطلب ذکور	معلمان داوطلب اناث	معلم اجیر ذکور	معلم اجیر اناث	مجموع معلمان ذکور و اناث
ارزگان	23	-	23	181	4	185	216	4	220	-	-	-	21	-	2	-	23
بادغیس	13	27	40	61	863	924	348	1,118	1,466	2	25	27	13	-	1	-	68
بامیان	11	57	68	123	947	1,070	243	1,910	2,153	-	11	11	-	-	14	18	54
پدخشان	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
پغلان	13	3	16	204	58	262	2,194	1,931	4,125	9	13	22	4	-	20	-	68
پلخ	73	377	450	994	7,695	8,689	-	3	3	39	306	345	1	-	26	1	718
پروان	67	115	182	1,203	1,977	3,180	-	-	-	57	26	83	-	-	13	-	179
پکتیا	80	32	112	1,682	674	2,356	-	-	-	43	10	53	4	-	20	-	130
پکتیکا	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
پنجشیر	73	38	111	956	728	1,684	99	85	184	46	13	59	-	-	15	-	133
تخار	118	87	205	1,072	905	1,977	5	-	5	56	38	94	-	-	18	-	206
جوزجان	33	67	100	578	1,522	2,100	50	-	50	44	46	90	6	-	15	-	201
خوست	121	47	168	2,117	733	2,850	1,384	945	2,329	148	7	155	-	-	27	-	337
دایکندی	3	3	6	1	37	38	-	28	28	-	1	1	3	1	1	2	9
زابل	7	3	10	302	149	451	-	-	-	6	1	7	-	1	17	-	32
سرپل	17	77	94	95	482	577	-	-	-	2	1	3	-	-	7	13	26
سمنگان	24	35	59	37	298	335	-	-	-	17	17	34	-	-	8	-	76
غزنی	-	-	-	-	-	-	72	109	181	-	-	-	-	-	5	-	5
غور	83	58	141	774	1,408	2,182	151	10	161	41	46	87	-	-	13	-	187
فاریاب	171	127	298	2,402	2,968	5,370	471	1,200	1,671	38	69	107	13	1	57	1	286
فراه	33	1	34	232	35	267	156	828	984	-	-	-	33	1	15	-	49
کاپیسا	76	32	108	510	555	1,065	38	20	58	55	25	80	-	-	9	-	169
کندهار	183	27	210	1,565	1,192	2,757	36	1	37	77	14	91	10	6	9	-	207
کندهار	117	38	155	1,024	400	1,424	-	-	-	39	40	79	-	-	11	1	170
کتر	311	54	365	2,560	542	3,102	-	50	50	143	15	158	-	-	19	-	335
لغمان	122	81	203	1,453	1,752	3,205	-	-	-	76	69	145	-	-	8	-	298
لوگر	27	26	53	191	238	429	-	-	-	28	10	38	-	-	8	-	84
معارف شهر کابل	123	318	441	1,585	5,128	6,713	2,029	8,470	10,499	76	122	198	7	4	63	1	471
ننګرهار	2	124	126	5	780	785	193	150	343	2	44	46	-	-	33	-	125
نورستان	126	33	159	308	640	948	160	-	160	41	11	52	-	-	10	-	114
نیمروز	6	-	6	14	2	16	-	-	-	-	-	-	5	1	12	-	18
هرات	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
هلمند	216	83	299	2,002	362	2,364	-	-	-	91	28	119	-	-	6	-	244
وردک	72	86	158	7	2,090	2,097	90	-	90	30	64	94	-	-	18	-	206
ولایت کابل	99	162	261	637	2,958	3,595	-	-	-	78	104	182	-	-	39	2	405
مجموع عمومی	2,443	2,218	4,661	24,875	38,122	62,997	7,935	16,862	24,797	1,284	1,176	2,460	120	15	539	39	5,633

تعداد معلمان دولتی به تفکیک ولایت و نوع استخدام آن از سال (1399)

شماره	ولایت	رسمی			حق الزحمه			فرادای			معلم اجیر			سایر			مجموع			نسبت شاگرد بر معلم
		مرد	زن	مجموع	مرد	زن	مجموع	مرد	زن	مجموع	مرد	زن	مجموع	مرد	زن	مجموع	مرد	زن	مجموع	
1	ارزگان	906	28	934	1	1	2	-	-	-	214	13	227	-	-	-	1,121	42	1,163	52
2	بادغیس	1,632	575	2,207	344	76	420	-	-	-	189	12	201	4	4	-	2,165	667	2,832	48
3	بامیان	2,795	884	3,679	296	214	510	2	119	121	7	5	12	-	-	-	3,100	1,222	4,322	34
4	بدخشان	7,088	3,619	10,707	1	2	3	-	-	-	17	106	123	-	-	-	7,106	3,727	10,833	35
5	بغلان	6,876	2,356	9,232	3	1	4	-	1	1	247	83	330	-	-	-	7,126	2,441	9,567	35
6	بلخ	5,362	7,177	12,539	663	1,227	1,890	-	-	-	175	61	236	3	-	3	6,203	8,465	14,668	39
7	پروان	5,496	1,047	6,543	1,282	633	1,915	34	24	58	127	21	148	2	1	3	6,941	1,726	8,667	27
8	پکتیا	3,270	193	3,463	-	-	-	-	-	-	54	18	72	-	-	-	3,324	211	3,535	56
9	پکتیکا	2,112	7	2,119	209	-	209	-	-	-	1,264	63	1,327	3	-	3	3,588	70	3,658	37
10	پنجشیر	1,077	351	1,428	-	12	12	-	-	-	1	2	3	-	-	-	1,078	365	1,443	31
11	تخار	5,949	2,749	8,698	1,027	1,406	2,433	6	3	9	14	11	25	77	123	200	7,073	4,292	11,365	35
12	جوزجان	2,568	2,029	4,597	26	50	76	-	-	-	156	21	177	-	-	-	2,750	2,100	4,850	43
13	خوست	4,646	194	4,840	1	1	2	-	-	-	6	-	6	-	-	-	4,653	195	4,848	62
14	دایکندي	2,345	1,313	3,658	-	-	-	-	-	-	494	234	728	13	13	26	2,852	1,560	4,412	41
15	زابل	694	60	754	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	695	60	755	97
16	سرپل	1,932	1,297	3,229	93	86	179	-	-	-	131	130	261	-	-	-	2,156	1,513	3,669	45
17	سمنگان	1,821	828	2,649	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	1,823	828	2,651	45
18	شهر کابل	6,367	18,898	25,265	-	-	-	-	-	-	4	5	9	-	-	-	6,371	18,903	25,274	46
19	غزني	5,265	1,697	6,962	79	-	79	-	-	-	6	21	27	-	-	-	5,350	1,718	7,068	53
20	غور	3,953	492	4,445	926	213	1,139	35	6	41	289	205	494	-	-	-	5,203	916	6,119	33
21	فاریاب	4,180	2,905	7,085	63	75	138	-	-	-	13	6	19	-	-	-	4,256	2,986	7,242	43
22	فراه	1,546	950	2,496	168	221	389	-	-	-	197	71	268	-	-	-	1,911	1,242	3,153	38
24	کاپیسا	2,967	660	3,627	1	1	2	-	-	-	24	176	200	-	-	-	2,992	837	3,829	41
25	کندهار	2,738	697	3,435	3,909	232	4,141	-	-	-	93	352	445	-	-	-	6,740	1,281	8,021	34
26	کندوز	5,088	2,132	7,220	-	-	-	-	38	38	983	874	1,857	1	1	-	6,071	3,045	9,116	39
27	کټر	4,255	262	4,517	260	122	382	-	-	-	43	99	142	-	-	-	4,558	483	5,041	37
28	لغمان	4,151	323	4,474	754	148	902	5	-	5	19	26	45	-	-	-	4,929	497	5,426	37
29	لوگر	2,932	410	3,342	1	-	1	-	-	-	7	-	7	-	-	-	2,940	410	3,350	41
30	ننګرهار	12,967	1,536	14,503	2	-	2	-	-	-	2	-	2	1	-	1	12,972	1,536	14,508	55
31	نورستان	1,206	162	1,368	-	-	-	-	-	-	52	5	57	-	-	-	1,258	167	1,425	32
32	نیمروز	509	801	1,310	-	-	-	-	-	-	184	74	258	-	-	-	693	875	1,568	43
33	هرات	7,040	8,103	15,143	-	-	-	-	-	-	31	10	41	-	-	-	7,071	8,113	15,184	52
34	هلمند	2,411	479	2,890	778	127	905	-	-	-	475	253	728	1	1	-	3,664	860	4,524	41
35	وردګ	4,634	224	4,858	-	-	-	-	-	-	5	1	6	-	-	-	4,639	225	4,864	35
23	ولایت کابل	4,362	1,635	5,997	-	1	1	-	-	-	13	134	147	-	-	-	4,375	1,770	6,145	57
36	دفاتر مرکزی وزارت	431	275	706	48	7	55	-	-	-	1	-	1	-	-	-	480	282	762	0
37	مجموع	133,571	67,348	200,919	10,935	4,856	15,791	82	191	273	5,540	3,092	8,632	99	143	242	150,227	75,630	225,857	0